

Krajina umění

sborník literárních děl | České středohoří

Ester Burgerová
Ondřej Mikula
Sonam Dolma Swiecicki
Markéta Novotná
Roman Macháček
Igor Pokorný
Andrea Suchánková
Veronika Žemličková
Rozálie Kopecká
David Steklý

Ester Burgerová

Ve své umělecké tvorbě jsem vždy hledala jakýsi hlubší smysl. Moc mě nebavilo kreslit či malovat krajinu podle skutečnosti, a tak jsem si ji často domýšlela či drobně pozměnila, ale vždy jsem se inspirovala krajinou kolem sebe. Krajina Českého středohoří je typickým příkladem kulturní krajiny, což je krajina pozměněná člověkem, na tomto typu krajiny se mi nelíbila pole, jelikož mne nebaví kreslit geometrické čáry, ale mám ráda spíše uvolněnou malbu a též mě bavilo míchání barev. Pobyt krajině se mi moc líbil a už budu na krajinu koukat jinak než jako na shluk rostlin a zeminy, budu se na ni dívat spíše jako na inspiraci.

Oslovení květin 1:

Hej, ty květino u vinice,
mohu se podívat do tvé skříně?
Vidím tam zelené střevíce
a dvojí šat se tu válí líně.

Když jsi malá, máš fialový,
fialový jak zvonek sám.
A když jsi větší, šat máš nový,
růžový na ples či bál.

Oslovení květin 2:

Ach, ty drobná rostlinko, tvůj květ vypadá jako věž kostelíka v zapadajícím slunci.

Oslovení květin 3:

Ty drobný kvítku, který jsem našla v trávě, dnes ti to sluší.
Vypadáš jako kvetoucí sníh na začátku léta.

Oslovení květin 4:

Ach, vinná révo, jsi tak krásná, jak se táhneš v řadách do nekonečna.

Oslovení květin 5:

Bezové kvítky, samy jste tak zranitelné, ale pospolu vydržíte i nejhorší nápor větru.

Oslovení květin 6:

Dobrý den, žluté slečny na návrší, ani nevíte, že za kopcem máte fialové sestry.
Co kdybyste je šly se mnou navštívit?

Oslovení květin 7:

Rostlinko, ty jsi nějak zaspala, shod' už svůj teplý kožich, vždyť je léto.

Oslovení květin 8:

Má úcta, slečny v růžových kloboučcích, jež se předháníte v kráse a eleganci. Nejste bezbranné, vaší tělesnou stráží jsou pichlavé trny schované v houští.

Oslovení květin 9:

Ach, malá květinko na zeleném nebi, ty záříš více než všechny hvězdy ve vesmíru.

Oslovení květin 10:

Vlčí máku, jak to dokážeš? Jsi tak křehký a přitom se postavíš i silnému větru.

Západ slunce:

Slunce se ve vsí své stydlivosti zardělo a i mraky oblékají oranžový, a někde temně modrý, šat. Celý obzor je zahalen narůžovělým povlakem, který sem tam protínají modré mraky a hory. Pole jsou zelená jako dřívě, stále ještě neztratila barvu. Slyším ptačí matky a otce, jak zahánějí své nezbedné ratolesti do hnízd, aby jim mohli zazpívat ukolébavku. Cítím, jak se ochladilo, ale vítr už jen mírně kolébá stromy. Celou tuto scénérii pozoruje malý srpek měsíce, který se už těší, až převezme vládu nad nebem, až se vše zahalí do tmy, a jedině on a jeho společnice hvězdy budou svítit nočním poutníkům, kteří nechtějí být zpozorováni.

pod hradem Hazmburk 9. 6. 2016

Večerní ukolébavka

Slunce se ve vsí své stydlivosti zardělo
a i mraky oranžový šat oblékají.
Kolem nás se pomalu setmělo
a můj dech se tiše tají.
Obzor je zahalen růžovým povlakem
a v dálce vidím modré hory.

Cítím se býti lehoučkým oblakem
a přede mnou zelené bory.
Ptačí matky zahánějí spát ptáčata
a ukolébavku jim zpívají.
A i vy, má malá mláďata,
udělejte též hají.

pod hradem Hazmburk 9. 6. 2016

Noc

Stojím tu uprostřed noci, kolem mne je jako klenba katedrály nebe poseté chladně zářícími hvězdami. Nade mnou je obloha černá jako dehet, ale u horizontu je vybledlá narůžovělá, jako by se nechtěla vzdát slunce, které zmizelo. Zahledím se do dálky. Vidím černé rozmazané hory, na nichž jsou rozesety vesnice jako roje bílých a oranžových světlušek. Otočím se a zaujme mne silueta hradu rýsující se na nebi. Vyvolává ve mně strach. Cvrček už dohrává svůj koncert a psi se k němu svým štěkotem přidávají. Nemohu spatřit měsíc, ten noční poutník šel asi spát do svého oblačného lože. Tato chvíle, ač je hrozivá a chladná, má magickou moc.

pod hradem Hazmburk 10. 6. 2016

Rybník u vesnice Klapý

Došla jsem až sem a padla znavena do vlhké trávy. Právě vycházelo slunce. Bylo to pochmurné ráno, šedá mračna pokrývala celou oblohu a nepropustila ani paprsek slunce. Šedozelená voda rybníka byla zčeřena mírnými vlnkami, na kterých se nechala kolébat rodina kačen. Celý rybník byl ověnčen nažloutlým rákosem, zelenými stromky a keři. V dálce byly namodralé kopce a zelená luka. Probral mě dusot kopyt, to jsou oni. Došlo mi, že jsem v nebezpečí, a proto jsem skočila do vysoké trávy u rybníka a ztichla.

u vesnice Klapý 10. 6. 2016

Žitné pole u Leské

Ležela jsem v žitném poli a dívala se na modré nebe, kde se jen tu a tam objevila bílá ovečka plující po nekonečných blankytných pastvinách. Bylo léto a voněla tráva. Zlatavé klasy se nade mnou skláněly, hladily mne a uspávaly svým šumem. Zahleděla jsem se na červíka, který jako by se vznášel, ale když jsem se podívala blíže, zjistila jsem, že visí na průhledném vlákně a snaží se z něho vyprostit. Když se mu to povedlo, zachytil se na klasu, ale to už přišel nový vítr a unášel červíka pryč. Zvedla jsem hlavu a uviděla dravce, jak krouží nad polem a hledá myš, která by se odvážila vystrčit čumáček z nory. Už zmizel nevím kam, ale myslím, že do hor, které jsou přede mnou, kde bude mít klid od dotěrného slunce. Všude je ticho, jen jemné švitoření ptáků, bzukot hmyzu a šum pole přerušují tento klid.

Pole u Leské 10. 6. 2016

Ondřej Mikula

Vybral jsem si z literární skupiny a malířské skupiny skupinu malířskou. Malovali jsme temperou, tuší a kreslili jsme tužkou. Nejvíce mne bavilo malovat tuší. Rád jsem odstupňovával krajinu, což znamená, že v popředí byla krajina tmavší, čím byla dál, tím byla světlejší. Temperou jsem maloval také velmi podobně až na to, že když jsem odstupňovával krajinu, tak jsem barvu zesvětloval bílou. Do obrazu, který jsem maloval temperou, jsem také přidával různá pole, stromy a keře. Kreslení tužkou mě také bavilo, ale když už jsem tužkou kreslil, tak jen do svého bloku. Pro mě bylo nejtěžší najít si místo, které budu malovat nebo kreslit, ale stejně těžké bylo začít. A za sebe musím říct, že jsem rád, že jsem si vybral tuto skupinu. Moc dobře se mi s lidmi v ní pracovalo.

Sonam Dolma S

První den jsem si zkusila črtu, povídku, subjektivně zbarvený a prostý popis.

Črta mi neseďela a dělalo mi obtíže ji psát. S popisy to bylo mnohem jednodušší a i povídky mi docela šly. Postupně jsem si vytvořila systém jak psát. Našla jsem si vhodné místo (většinou někde hodně vysoko, protože mám ráda výšky) a začala psát, co si myslím, co vidím před sebou, jaký mám z tohoto místa pocit.

Druhý krok bylo, že jsem tento popis začlenila do příběhu, který mi tato krajina připomněla. Někdy jsem první krok přeskočila a rovnou se vrhla na příběh, někdy jsem zůstala jen u popisu. Takto vypadala moje práce v terénu.

Svízel

Přitulíš se ke každému,
ošklivému i pyšnému.
V každém vidíš kousek dobra,
i když tě zašlápne noha obra.

Šípková růže

Nádech růžové barvy na konci tvých okvětních plátků je tak krásný.
Celá jsi krásná a výjimečná.
Výjimečná, nespoutaná, divoká.
Au.
Možná až trochu moc divoká.
Tvá krása přitahuje, ale tvé trny odhánějí pryč.
po cestě z Lovosic k vesnici Staré 7. 6. 2016

Ztráta

Musím ho najít. Jestli se tam nedostanu včas, zabijí ho. Proč jsem ho jenom opouštěla, byl tak křehký. Do očí se mi začnou drát slzy. Ne, ne, ne... Zrychlím krok do zběsilého úprku. Jestli to nepřežije, nikdy si to neodpustím. Vyběhnu z lesa přímo do jabloňového sadu. Neohlížím se. Běžím dál. Plíce už mě pálí a v boku píchá. Nezbyvá mi moc sil a ty si musím uchovat, abych mohla bojovat o jeho přežití. Zabiju všechny, kdo se ho jenom dotknou.

Zakopnu o jakýsi výčnělek a spadnu přímo do trávy. Ještě stihnu zmírnit pád rukama. Ucitím lehké křupnutí v levém zápěstí. Potlačím výkřik a vyškrábu se na nohy. Chci běžet dál, ale náhle nevím kudy. Každá jabloň vypadá úplně stejně. Nevidím konec řady, ani začátek, odkud jsem přiběhla. Jsem v pasti. Dokonale to narafičili. Věděli, že za nimi poběžím kamkoli. I do začarovaného sadu, ze kterého nikdo nenajde cestu zpět. Ale proč by sem chodili i oni, když vědí, že se odsud nedá dostat... ?

Otočím se na výčnělek, o který jsem zakopla. Vypadá trochu jako poklop. Při troše štěstí by to mohla být úniková cesta, kterou utekli i s ním. V zoufalství začnu hrabat do hlíny. Jaké štěstí! Opravdu je to tajný poklop. Rychle ho otevřu. Vidím jen

černou díru, která nemá konce. Nic už nemohu ztratit, tak skočím. Padám a vidím jen tmu. Náhle ucítím náraz a upadnu do bezvědomí.

Když se proberu, jsem v jakési místnosti osvětlené loučemi. Vede z ní chodba, ze které se ozývají hlasy. Našla jsem je. Rychle vyskočím na nohy. I přes všechnu bolest v těle se začnu belhat vpřed. Náhle se přede mnou objeví dva muži v kápích. Jeden z nich ho drží. Jediné vejce, které kdy dal drak člověku. Jak jsem mohla zklamat jeho matku a dopustit něco takového? „Vraťte mi ho po dobrém, nebo z vás udělám kaši!“ pokusím se zaječet, ale z hrdla se mi ozve jen děsivý chrapot. Ten, co drží vejce, se zachechtá: „Chceš ho, tak si ho vem!“ a mrští ho přímo proti mně. Už nestihnou nic udělat, vajíčko se o mě rozprskne. Pulsující život je nenávratně pryč. V srdci mi něco pukne. Už nevidím nic než dvě postavy. Tasím meč: Zabiju vás, i kdybych u toho měla zemřít.

jabloňový sad u vesnice Staré 7. 6. 2016

Pohled ze zeleného moře

Přede mnou se rozkládá zelené pole ječmene. Po mé levici je drátěný plot s kamennými sloupy. Za polem je výhled do údolí, kterým vede silnice. Údolí vede dál, rozkouskované na pole všech odstínů zelené a žluté. V levé části údolí se tyčí zalesněný kopec, na jehož vršku je zřícenina hradu Hazmburk. Pod kopcem je shluk střech domků, připomínají mi flek, který se rozpíjí do krajiny. Na obzoru vidím vzdálené vrcholky hor.

Obloha nade mnou má namodralý odstín, který sem tam překrývají mraky.

Jak se blíží k horám, přechází obloha do bílé barvy.

pole u Dřemčic 7. 6. 2016

Dědečkův úkryt

Posekaná tráva mě vede do neznáma. Vytváří cestu mezi trnitými keři růží. Dávám si pozor, abych nezašlápl žádného broučka, co zrovna přelézá ze stébla na stéblo pod mýma nohama. Na chvíli se zastavím. Zvednu hlavu a zahledím se na mraky nad sebou. Každý z nich mi připomíná jiný tvar. Pár jich zastihuje sluneční paprsky, které upozorňují na to, že za chvíli bude svítat.

„Ze zahrady tráva tě zavede k cíli, pomůže ti proplést se mezi keři růží. V noci oka nezamhouří. Včas musíš překonat dlouhou míli.“ Tak zněla slova na papírku, který jsem našel v dědečkově starém deníku. Byl to cestovatel a poutník.

Miloval krajinu a svá nejoblíbenější místa popisoval pro svá vnoučata v hádankách.

Jedno takové měl dokonce za lesem u chalupy na rozlehlém poli růží.

Chci ho najít, protože vím, že bude výjimečné, jako byl on.

Ptáci už začali zdravít nový den a vesnický kohout začal budit celý kraj. Přidám do kroku.

Keře tu zahybají na všechny strany, ale cesta pořád klesá strmě dolů. Zvláštní, jako bych

šel čím dál tím níž do hloubi země. Opatrně obejdu pampelišku, která si pyšně kvete uprostřed cesty. Chvilí ji pozoruji a s pohledem stále upřeným na ni začnu couvat.

Náhle mě zahálí stín. Pomalu se otočím. Předě mnou je strom, ale, Pane Bože, jak je obrovský... Připadá mi větší, než největší obr. Jeho větve jsou tlusté jako auto a kmen... kmen by neobtočilo snad ani tisíc lidí dohromady. Tenhle strom by se mohl považovat za největšího velikána světa.

Vypadá to, že v koruně něco je. Začnu lézt nahoru. Za chvíli narazím na stromový domek. Opatrně otevířu ztrouchnivělé dveře. Spatřím místnůstku s dřevěným stolkem, pod kterým je truhla a před ním židle. Mou pozornost však upoutá okénko.

Vyhlédnu ven. Předě mnou se vynoří kraj jako na dlani. Pole zelená, žlutá, sem tam je lemují listnaté stromy, nebo se sdružují do lesů. To samé dělají střechy domů.

Sdružují se do vesniček. Trochu mi připomínají kaňky v jinak tak čisté krajině.

Na obzoru se tyčí hory. Jejich špičky září, jak za nimi vychází slunce.

parkoviště pod Hazmburkem 9. 6. 2016

Proměna

Dlouho jsem hledal místo, kde se sejdem. Vrátil jsem se tam, kde to všechno začalo,

vodní hladina rybníka se vlnila a odrážela můj vzhled, bylo to krásné opuštěné místo.

Jenže vedro sem natáhlo spoustu lidí, kteří ale nesměli vědět, co se s námi stalo.

Rozhlížel jsem se kolem, kde by bylo lepší místo pro setkání. Náhle mi zrak padl na opuštěnou hradní zříceninu. To je ideální. Vyrazil jsem.

Když jsem byl ve vesnici, vyptal jsem se lidí na ten hrad. Jedna paní mi ochotně vyprávěla, jak si tu jako malá hrála. Vedla tam cesta mezi stromy, ale teď už je asi zarostlá.

Obec se o to nestará a neví o nikom, kdo by tam chodil. Jeden pán chtěl ze zříceniny udělat turistickou atrakci, ale nějak z toho sešlo. Tak to je přesně to, co potřebuji.

Cesta nahoru byla namáhavá, musel jsem se prodrat všemožným porostem.

Musím přiznat, že mi v tu chvíli přišel hrad nedobytný. Teď jsem ale byl tady a celé to

místo na mě působilo nepříjemným dojmem. Z dřívě honosného sídla zbyly už jen dvě věže, u jedné stály zbytky obvodových zdí a pár kamenů tvořících hradby. Vše prorůstal plevel a tráva, je neuvěřitelné, co s místem dokáže udělat čas. Do jedné z věží vedly kamenné schody. Výhled z věže musí být nádherný. Jedna z dřívě jistě krásně ozdobených místností byla dobře zachovalá. Zalezl jsem dovnitř a napsal sms, kde je naše místo setkání.

Nemusel jsem dlouho čekat a už mi někdo zakryl oči rukama. „Víš, že to nemá smysl, stejně vím, že jsi to ty,“ podotkl jsem nakvašeně. „Ale no ták... mám právo se trochu pobavit,“ odpověděla zvesela. Rychle jsem se otočil a než stihla zachytit můj pohyb, zkrřížil jsem jí ruce za zády. „My už se nemůžeme bavit. Zapomněla jsi, co se nám stalo? Už nikdy nebudeme normální,“ zasyčel jsem.

„Vybral jsi moc hezké místo. Pojdme se podívat na tu věž, prosím. Chtěla bych vidět ten dech beroucí výhled,“ zaprosila, jako bych jí nedržel ruce za zády.

„Zbláznila ses?!“

„Pust mě,“ pronesla vážným hlasem.

Povolil jsem sevření, jen abych jí viděl do očí.

„Víš, že ta změna je těžká i pro mě. Každý z nás se s tím vypořádává jiným způsobem. Ty ses uzavřel a zchladl. Já se snažím dělat, že je všechno jako dřív,“ vysvětlila posmutněle. Teď už jsem ji pustil úplně. „Musíme se to naučit ovládat. Tohle místo je ke cvičení naší moci ideální. Jestli moc chceš, můžeme začít na té věži,“ odpověděl jsem laskavěji. Občas zapomínám, že na to nejsem sám... Zase se usmála a šla ke kamenným schodům.

Naposledy jsem zkontroloval, že tu nikdo kromě nás není, a šel za ní.

Opravdu, výhled bral dech. Všude pod námi se rozkládala políčka orámovaná stromy, sem tam se krčily shluky střech domků tvořících vesnice a města. Zahlédl jsem i jezero, od kterého jsem přišel. Celý kruh polí okolo nás lemovaly hory. Běhala dokola a dokola a upozorňovala na vše, co jí trklo do očí. Připomínala malinké dítě divící se světu.

„Podívej, támhle je další jezero a tady ty hnusné továrny všechno kazí, ale koukej, to je zvláštní mrak, vypadá jako, jako...“ nemohla najít to správné slovo.

„Jako bouřkový mrak. Za chvíli dopluje až k nám. Radši bychom měli jít, nechci zmoknout,“ vysvětlil jsem.

Usmála se a zatočila se dokola: „Děšť je krásný, smývá všechno špatné.“

Sarkasticky jsem se zasmál: „V nejhorším případě sem strelí blesk.

Kameny jsou vodivé a my v sekundě umřeme.“

„Nešaškuj, vítr vane úplně jiným směrem. Krásně nás to mine a navíc, po tom, co se nám stalo, už nemůžeme umřít,“ pokoušela se mě uklidnit.

„Nevíme, jestli jsme nesmrtelní, nevíme skoro nic o naší moci. Chtěli jsme to zjistit a tu moc kontrolovat, ale nepodařilo se to. Co když zabiju svojí rodinu tím, že mi z ruky vystřelí blesk? Nebo najednou zapálím celou tuhle stavbu? Jak můžeš být tak blízko mě, když víš, co můžu všechno udělat?!“ ječel jsem na ni. Když jsme se změnil, neměl jsem si s kým promluvit, naprosto mě zděsilo, co dokážu. Uzavřel jsem se a potlačil všechny strach. Jenže teď se pečlivě uzavřená a schovaná skříňka s kvílením otevřela.

„Jsem nebezpečný jako ta bouřka, co se sem blíží. Můžu zaplavit a zničit svět, můžu ho nechat shořet,“ začal jsem šeptat. Podlomila se mi kolena a z očí mi tekly slzy.

Smutným pohledem pozorovala mé zhroutilí „Já vím, vždyt jsem tam byla s tebou. Stalo se mi to samé,“ došla ke mně, klekla si, otřela mi slzy a položila mi ruku na rameno: „Všechno zvládneme, jsme na to přece dva. Bez deště uschne úroda a taky všechno umře. To, co se nám stalo, mělo důvod. Lidé se umí před bouřkovými mraky chránit a déšť potřebují. Nás taky potřebují. Možná zatím nevíme, co se nám stalo, ale až to zjistíme, naučíme se s tím žít. Neříkám, že se to vrátí do starých kolejí, ale může to být podobné.“ Proč já vždycky zapomenu, jak dobře umí utěšovat.

Kápla na mě kapka. Pak další a za ní zas. Rychle jsme seběhli dolů po schodech, ale to už se spustil obrovský liják. Voda stékala po věžích, zbytcích zdí a po hradbách, omývala kameny a kousek po kousku rozebírala hrad. Vprostředku věže se vytvořil malý vodopád vody. Rychle jsme se schovali na pár suchých schodů. Pozoroval jsem, jak voda odtéká. Skrz vstup bylo vidět, jak stéká k níže položené věži a odnáší s sebou části z malty, která kameny lepila k sobě. Nebe překřížil blesk a po něm se ozvalo hlasité zahřmění. Při jeho zvuku sebou vylekaně trhla.

„Neboj, je hodně malá pravděpodobnost, že tu umřeme,“ utěšoval jsem ji.

Zařadila se na vodopád a potřásla hlavou. „Tehdy u toho jezera taky byla bouřka, pamatuješ?“ zeptala se znenadání.

Opatrně jsem přikývl: „Hráli jsme na schovávanou a ty ses schovala právě u toho jezera.“ Ponořil jsem se do vzpomínek. Jezero obepínalo pár stromů. Nedaleko jezera vedla cesta a pole. Pole ohraničená stromy jsou pro tyto krajiny velmi typická. Jezero bylo také takové pole plné vody. Bylo horko a na nebi sem tam mráček. Nudila se, a proto se začala schovávat. Nechtěl jsem, aby se ztratila, a tak jsem ji hledal. Navíc to byla celkem i zábava. Jenže pak náhle začalo pršet. Chtěl jsem ji odvézt domů, ale když jsem narazil na to jezero, u kterého se schovala, a spatřil to podivné mihotavé světlo ...

Ji to přitahovalo stejně jako mě. Jenže jakmile jsme se dotkli vodní hladiny ...

Od toho okamžiku jsme si nic nepamatovali až do chvíle, kdy nás probudilo zvonění budíku ohlašujícího ráno. Celé to vypadalo jako sen.

Až později se ukázalo, že máme divné schopnosti.

„Nechtěla jsem ti to říct, ale do toho jezera se strefil blesk. Měla jsem pocit, ale jen na sekundu, že vychází právě z této zříceniny. Z toho mám strach,“ vytrhl mě její hlas ze vzpomínání.

„Jak to myslíš, střelil blesk? To bychom nepřežili!“ vyjekl jsem.

Trochu se uchichtla. „Když jsem hledala skrýš mezi dlouhými klasy v poli hned vedle rybníka, začalo pršet. Vyběhla jsem z pole a schovala se pod stromy, které ho lemovaly.

Už jsem chtěla zavolat, kde jsem, ale v tu chvíli se blesk strefil do vodní hladiny.

Začaly po ní běhat jiskřičky, které mě přitahovaly. Dál to znáš,“ zakončila prostě.

Zvláštní. Celé tohle místo mi přišlo podezřelé. Jestli se nemýlila, ta síla, kterou jsme získali, musela vzniknout tady na hradě. Tady se nachází klíč k našim otázkám.

Konečně nějaká stopa. A pokud bude správná, budeme vědět vše, co jsme chtěli.

hrad Hazmburg 8. 6. 2016

První

Voda – v naší zemi nese symbol zkázy. Zkázy, které se všichni bojí. Je to logické, když jsme děti ohně. Voda nám bere sílu a život. Jakmile je někde jen kapička vody, celé místo v okruhu 300 kilometrů spadá do karantény.

Já jsem jiná než ostatní. Mě voda přitahuje. Jako by volala o pomoc, o záchranu před naším strachem. Náš domek je na kraji zakázané zóny. Zakázané zóny jsou místa, kde voda nejde zničit. Kdo tam vešel, nikdy se prý nevrátil. Já tam však chodím často. Vždy po setmění, když všichni spí. Když jsem tam byla poprvé, objevila jsem velkou plochu vody. Na jejích vlnkách se houpali ptáci jako v hezké kolébce. Nad vodou se dokola skláněly majestátní stromy. Vál studený vítr, chladil mé horké tváře a drnkal v korunách stromů. Voda odrážela tisíce hvězd na obloze. Nějaké podivné bytosti žijící na dně občas vyskočily a chňaply poletující mušku nad hladinou.

Chodím sem každou noc. Kochám se vlhkým vzduchem, ale především vodou. Vlezu do jejího nitra, nechám se jí obklopit a kolébat, jako kolébá ptáky. Nechám se jí chránit, jako chrání prazvláštní stvoření na svém dně. V takových chvílích jsem si jistá jenom jedním: jsem první dítě vody.

Čarodějnice

Privázkou mě ke kůlu.

Náš soused ovládá černou magii. Šla jsem ho udat k soudu, ale zapoměla jsem, v jakém postavení jsou u nás ženy. Z čarodějnictví totiž obvinili mě. Oháněla jsem se tím, že to já jsem viděla čarovat souseda, soudce ale prohlásil, že jsem jeho udáním chtěla získat alibi.

Zapálí hranici a já cítím přibývající teplo plamenů. V dálce se rýsují hory. Z šedých mraků na obloze stékají prameny deště. Je mi tak velké horko, že bych k nim klidně hned doletěla a za chvíli tam možná doletím. Proudý vody pořád sílí a zakrývají mi výhled na neblížší horu. Jako by tam nebyla.

Náhle mám pocit, že kdyby tam ta hora nebyla, ale já bych uvěřila, že tam je, tak ji uvidím. Uvidím její obrysy vystupující z masy deště. Snad když uvěřím a i ostatní uvěří v rovnoprávnost žen, bude to tak. Snad jednou bude existovat svět, kde jsou všichni v právu.

pohled z kopce Lovoš na blížící se bouřku 13. 6. 2016

Labe

Řeka odráží okolí jako zrcadlo. Zdá se, že to, co odráží, je její pohled na okolí, trochu zkreslený, vlnkový a ohebný svět. Může si věci vyložit po svém. Já jsem ta řeka, vnímám okolí trochu zkresleně, taky hezky po svém.

Občas do řeky někdo hodí kámen. Rozvíří tak tisíce vlnek a odraz krajiny se ve vodě zkreslí ještě víc. Rozvířené vlnky jsou mé pocity, které ovlivňují, jak vidím okolí, ovlivňují mě a skrze mě ovlivňují okolní svět.

molo u přívozu do Malých Žernosek 14. 6. 2016

Inspirováno

Z části se mi splnil sen. Jsem ve výškách a pode mnou je voda. Mé dva nejoblíbenější prvky se tu setkaly, výška a voda. Škoda, že mě do zad pálí slunce.

Kopec, který se zvedá na levém břehu řeky, je porostlý přesně vyrovnanými sady. V řadách nízkých stromů tam stojí bílý domek, osamocený, ale důstojný.

Pravý břeh obklopují pole, za nimi se rozkládají další pole a za nimi zase další až k obzoru. Občas je vystřídají lesy a vesnice.

Je tu ještě spousta dalších věcí, o kterých bych mohla psát, ale mě úplně celou pohltila řeka. Vidím jenom ji, její kamenité dno, místa zvlněná proudem a větrem.

Konečně slunce překryl mrak a vrhl na mě stín.

Vítr si začal pohrávat se stébly u mých nohou. Jaký je tu klid a mír.

Nechce se mi odcházet... chci tu jen spočinout v krásné harmonii.

Mám pocit, jako by to i ptáci chtěli. Volají na mě a zpívají, ať tu zůstanu, ať se nevracím do světa pod sebou. Už bych se nemusela trápit. Už bych nemusela nic řešit, trápit se starostmi, ani se cítit špatně, když se začnu chovat rozjíveně. Mohla bych tu zůstat, smířená, pokorná, odevzdaná větru, chladu a slunci... prostě celé přírodě.

Shlížela bych na vodní plochu tak dlouho, dokud by nepřišel můj čas a já bych skočila dolů.

na vrcholu Kalvárie 14. 6. 2016

Síla přírody

Cesta se táhne po rovnoběžce. Pode mnou je strmý sráz porostlý křovinami, hluchavkami a stromy. Je tu hodně vlhko a dolní části kmenů vypadají mrtvě.

Několik stromů je vyvrácených z hlíny a navalených na sebe.

Na cestě jsou rozházená pířka, asi tu zůstala po obědě nějaké dravé šelmy.

Podél cesty dál narazím na zídku. Asi dříve tvořila val, ale příroda ji definitivně porazila a teď ji svojí silou rozebírá hezky kámen po kameni. Příroda má neuvěřitelnou sílu.

Proč jsme to my lidé ještě nezjistili? Proč se jí vzpíráme? Přestože jsme její součástí, mrháme jejími dary a ničíme ji. Neuvědomujeme si, že tím mrháme a ničíme sami sebe. Stejně jako tato zídka zmizí, zmizíme jednou i my a jediné, co tu po nás zbude, bude to, co tu zanecháme. Chci být jako ta zídka? Zabraňovat přirozenosti a řádu světa? Nebo se budu rádem řídit, nelopotit se jeho zpochybňováním, ale nechat se vést zemí, jako se jí nechají vést řeky? Řeka se přizpůsobuje terénu, obeplouvá kameny a teče přes ně. Nesnaží se je vytlačit a udělat si cestu silou. (Nevím jak vy, ale já nechci být zídka.)

cestou na hrad Kamýk 15. 6. 2016

Lidský hon

Naši páni už zjevně neměli co lovit, a tak začali lovit nás, zajatce za mřížemi. Zavřeli mě za krádež ovoce a teď mi slibují svobodu, když uteču jejich loveckým psům a puškám. Alespoň mi dali náskok. Musím najít vodu a zmást jejich stopu. Jen to mě může zachránit. Rozeběhnu se a za chvíli se mezi stromy začne vynořovat nespočet mravenišť. Vyběhnu na louku se sušícím se senem. Rychle zaběhnu do dalšího lesa, protože tady bych byla moc na ráně. Předě mnou se náhle vztyčí vysoký kopec. Cesta vzhůru je hodně zarostlá a strmá. Pro koně příliš obtížná. To by je mělo alespoň zdržet. Začnu se lopotit vzhůru. Na vršku hlína přechází ve skálu. Když se proderu houštím, výhled, který spatřím, by mi vyrazil dech, kdybych nějaký měla. Má spása. Pod skalnatou částí kopce teče široká řeka. Na její levé straně se tyčí další zalesněný kopec a za ním se táhnou lesy, které občas vystřídají pole a domky. Je tu ještě spousta dalších hor, kopců a míst, která by mě mohla fascinovat, ale mně nezbyvá moc času. Už je slyším, jak se derou vzhůru. Jediné, na co se soustředím, je řeka. Vidím jenom ji, její kamenné dno a místa zvlněná proudem. Na chvíli zapomenu, že mě honí, na chvíli cítím klid a harmonii tohoto místa. Na chvíli se nechám přesvědčovat ptáky, že tu můžu stát věčně. Shlížím na vodní hladinu, dokud neuslyším štěkot psů. Při jeho zvuku se odrazím a skočím dolů do propasti, na jejímž konci se žene voda a má svoboda.

u vesnice Boreč inspirováno vrcholem Kalvárie 16. 6. 2016

Krajina mojí duše

Má duše je jak nekonečný oceán. Houpám se na své malé loďce a čelím všem jeho nástrahám. Občas se přihrne bouřka představující mé pocity jako vztek, strach, zlost a další. Zmítají se mnou v podobě obrovských vln a prosakují mi do kůže jako déšť. V takových chvílích nezvládnou udělat se svou lodí nic, a tak se bezvládně nechám strhnout tu na jednu, tu na druhou stranu. Když se bouřka přežene, vyčítám si, že jsem přece mohla něco udělat, aby mnou počasí tolik nezmítalo. Občas bývá bezvětří a voda je hladká jako zrcadlo. Žádné pocity mě už netrápí, necítím prakticky nic. Jsem jako robot, který jenom občas skočí do vody, aby posunul loďku dál.

A někdy – to se stává zřídka – dorazím k vyčnívající skále porostlé stromy a kypící životem. Když na skálu vylezu, musím se divit úplně všemu, protože vše je tu jiné a pestré. Někdy se tu zdržím déle, někdy kratší dobu podle toho, jak je skála vysoká. Když dorazím na vrcholek, otevře se přede mnou nekonečný oceán a já skočím dolů. Letím zpátky na svou loďku. Cítím se spokojená a naplněná. Dosednu na dno loďky a jsem zase sama uprostřed nekonečných vod.

Markéta Novotná

Ze začátku jsme si na Expedici vyzkoušeli spoustu různých stylů malby a kresby a tvořili jsme také na spoustě různých míst. Nejvíce mě ze stylů malby bavil impresionistický a nejvíc jsem se v něm našla. Ale ještě více mě asi bavilo kreslení i oddalování tuší. Nejraději jsem tvořila u vody, ta mě nejvíc inspirovala a také mě to tam nejvíce bavilo.

Roman Macháček

Oslovení květin

Čí květ je nejjemnější a překrásný, sedmikrásko, která více barev nepotřebuješ?

Lopuchu, tvé listy jsou velké deštníky, které chrání malé obyvatele před deštěm i sluncem.

Kopřivo, ty která svým jedem ublížíš každému, ani nevíš, že lidi léčíš.

Ach, kolikrát, když jsem byl smutný, tak ses ke mně přitulil, přitulilo svízeli.

Pampeliško, ty jediná neleníš a všude letíš.

Oheň

Oheň. Všude je oheň. Tam, kde byla dříve zlatavá pole, zelené louky a bujné lesy, je jenom oheň. Oheň, který vše požírá. Všude ale oheň není. Tam, kde je armáda barbarů, není ani jiskra. Zapálili to tu skoro všechno. Nechali jenom les, který je u brány. Slyším, jak na bránu naráží beranidlo. Jsme obklíčeni. Máme na vybranou. Buď zemřít rukou barbarů, nebo skočit do plamenů. Někteří zůstávají dole a připravují se k boji.

Než se naděju, do brány narazí beranidlo tak prudce, že se rozletí na všechny strany.

U brány leží na zemi zranění, barbaři směle vbíhají dovnitř a vůbec jim nevadí, že dupou po ležících vojácích. Obránci se hned rozběhnou proti barbarům. Předemnou už nejsou dvě armády, ale jenom dav, který zuřivě bojuje. Má předtucha se potvrdí.

Po dlouhém boji jsou všichni naši vojáci nemilosrdně zmasakrováni. Tímto vítězstvím povzbuzení barbaři se vrhají na černou věž. Udeří na ni velice krvelačně. Vybaví se mi dávná vzpomínka. Když jsem byl mladý, strčil jsem kuřecí stehno do mraveniště a mravenci ho ve chvílce úplně celé obsypali.

Ze vzpomínání mě probudí velká rána. Barbaři prorazili dveře věže, ve které jsem já.

Už jsou vevnitř. Zatím mám čas, schody nahoru jsou totiž strhnuty. Takže sem se jen tak nedostanou. Oknem zahlédnu černou věž, celá hoří a splývá s okolní ohnivou krajinou.

Teď se všechna pozornost se obrací na druhou věž. Jsem tu poslední obránci.

Jsem obklíčen. Nevnímám už barbary, kteří se ke mně snaží dostat.

Zadívám se za všechen ten oheň do dálky, kde tuším zelené kopce a svěží louky. Vzpomínám si, jak jsem jako malý chlapec běhal ve zlatých polích. Vzpomínám si, jak jsme si s kluky z vesnice hráli na vojáky, a dokonce i na to, jak jsem se svým bratrem kradl jablka z královských sadů. Sadař nás pak vždycky hnál až k jezeru, kde jsme se mu schovali. Rozhodně to stálo za to. Ta jablka byla nejlepší v celém širém kraji. Byla velká jako pěst dobře urostlých a živených mužů a rudá byla víc než červené víno, které můj praděd schraňoval v dubových sudech. Jó, to byly časy. Se slzou v oku přijímám to, co se má stát, a jsem rád, že jsem všechno tohle mohl zažít.

Hrad Hazmburk 9. 6. 2016

Rybník

Sedím tiše nerušen.

Před nádherným rybníkem, který je lehce potemnělý. Z potemnělého rybníka se při západu slunce stane zářící moře. Jsem u břehu a vánek noci mne jemně ovívá.

Občas se průzračná hladina, která zrcadlí a odráží nebe, rozčeří a objeví se na ní neznámý tvor. Možná sumec nebo štika, kdo ví. Po nebi klidně plují mraky a jako poutníci hledají místo spočinutí. Plují klidně a nerušeně, nevidí, že zde sedí bledý člověk, který s notýskem a perem v ruce zachycuje krajinu.

Ze zamýšlení mě vytrhne svit měsíce, který se objevuje mezi mraky a jemně je odhání pryč. Jeho svit probudí i krajinu. Každý rákos a tráva poblíž mne se probouzí k životu, jako by svým šustěním děkovaly a vítaly měsíc. Jsem nadchnut scénou, která se tu odehrává. Zdáli slyším hlas dívky. Její hlas je tak jemný a něžný jako zpěv malých dětí o Vánocích. Jsem ohromen. Myslel jsem, že to už nemůže být lepší.

Vidím, jak dívka přichází. Díky měsíci ji vidím. Je nádherná. Jde bosa v trávě a na sobě má krásnou bílou blůzku. Je tak bílá, že mám pocit, že je stvořena ze samých sněženek. Kéž by mé oči byly lepší. Nedokážu rozpoznat obličej dívky, ani její vlasy. Velice toužím ji spatřit víc, ale mé oči mi to zakazují. Nechtějí, abych ji lépe viděl. Dostavil se sice pocit smutku, ale ne na dlouho, její zpěv mne totiž naplňuje klidem a láskou.

Pomalou dochází ke břehu. S ladností se přiblíží k vodní hladině a až teď vidím, že má s sebou uzlíček. Z něho vytahuje nádobu a nabírá čistou průzračnou vodu. Myslel jsem si, že tato krajina je nádherná, ale zatím nebyla ničím, až s příchodem té dívky dostala celou, pravou podobu. Je to, jako když máte šperky posázenou korunu,

kteřá je sice krásná, ale až když dosadíte na vrchol tu nejkrásnější perlu, teprve pak ukáže koruna celou svou nádheru.

Z této božské scenerie mne vyruší bolest v pravém kolenu. Staré zranění z doby, když jsem byl malý škvřně. Ta bolest je přímo paralyzující. Je tak silná, že omdlévám. Probudím se a očima hledám neznámou dívku, není tu. Mám strach a zároveň vztek. Bolest v kolenu je pořád dost velká, nemohu vstát. Najednou se za mými zády ozve jemný hlásek: „Mohu vám pomoci?“ Ohlédnu se a vidím ji. Z dálky byla nádherná, ale teď nevěřím svým očím, že se někdo takový může vůbec narodit. Chci vstát, ale koleno mi to nedovolí. Ladným krokem ke mně přijde a vytáhne šátek. Namočí ho ve vodě a obváže mi koleno. Pohlédnu jí do očí. Nevím proč, ale ztrácím ponětí o čase a prostoru. Jediné, co slyším, je mé srdce, které buší, jako když běží splašený kůň. Probudím se v posteli. Nevím, jestli to byl sen, nebo skutečnost. Muselo se mi to zdát, protože nevím, jak jsem se do té postele dostal. Moment! Podívám se na koleno. Je na něm šátek. Sundám si ho. Jizva je pryč. Úžasné. Ten šátek je pořád tak bílý a jemný. Vím, co musím udělat. Najdu ji.

Chovný rybník u vesnice Klapý 10. 6. 2016

Nejsme nezničitelní

Nejsme nezničitelní, každý jednou umře. A já se ptám, proč to tak je. A jestli to tak má být, k čemu tu jsme? Proč máme žít, když máme zemřít?

Nejsme důležití, každý příběh skončí, ale pár příběhů tu zůstane zachováno. To, co je v našem životě důležité, je náš odkaz. To, co světu dáme. Co tu po nás zůstane. Každý den, každá hodina a každá minuta našeho života je šance světu něco dát. Každým dnem jsme smrti blíží, a proto se zamysleme, jaký odkaz po sobě necháme. Co tu po nás zbyde. Naši předci nám tu nechali pole a louky. Naši předci pro nás objevili nové světadíly. Naši předci nám tu nechali krajinu, která nám dává život. Když je nám smutno, co uděláme? Já si najdu místo v krajině, které mám rád. Co bych hledal, kdyby tady nebyla zlatavá pole, nekonečně dlouhé sady, šťavnaté vinohrady...? To vše by bez práce našich předků nebylo. Ano, některá jména odvál čas, ale hlavní je, že jejich odkaz žije a je tu pro nás. Teď si asi říkáš, že jsi jenom malé zrnko písku na poušti, že jsi bezvýznamný človíček. To není pravda. Jsi tím, kým chceš být. Chceš, aby si lidé pamatovali tvé jméno? Chceš se odvděčit planetě Zemi? Chceš konečně oplatit to, že jsi mohl být ve společenství bohaté krajiny, která tě vždycky přijímala? Každý den a každou noc. Krajinu

okolo nás tvoří úžasné věci. Polární záře, rudý měsíc, západ slunce, úplněk a mnoho dalšího. Nechceš na oplátku dát něco světu ty?

Zasad' strom. Starej se o něj. Uvidíš, že po několika letech k němu budeš mít neobyčejný vztah, protože tím, že se o něj staráš, do něj vkládáš kus sebe sama. Nebo můžeš namalovat obraz. Obraz krajiny při západu slunce. Nebo můžeš namalovat hory. Je tu tolik věcí, které můžeš dělat. Tolik možností něco malovat, něco zasadit, nějak pomoci. Náš odkaz z nás dělá nesmrtelné. Nikdo si nevzpomene, že jsme někdy předtím něco vyhráli nebo prohráli. Ale hlavní bude to, co tu po nás zbyde. To, jak se zapíšeme. A když něčemu dáme život, jako například zasadíme strom a budeme se o něj starat, tak vlastně kus své duše darujeme tomu stromu. A pak se mezi námi a tím stromem zrodí pouto, které přetrvá navždy a navíc může tento strom někdy v budoucnu někomu pomoci.

Žitné pole u Třebívlic 10. 6. 2016

Březový háj

Jdu pomalu. Mé nohy se propadají vrstvami sněhu. Pomalu kráčím březovým hájkem. Kůra bříz splývá s okolím. Někdy ani nevím, jestli je přede mnou bříza či ne. Kráčím dál. Dávno jsem ztratil cestu, ale cítím povinnost jít dál. Já musím. Mám pocit, že se proti mně břízy spikly. Z jejich větví na mě padá hustý tvrdý sníh. Větve jsou jako kruté ruce, které na mě hodí zmrzlý sníh, kdykoliv se jim zachce.

Znenadání vidím, jak se přede mnou objeví postava. Úplně září. Okolo té postavy je hodně velké světlo. To je ona. Rozběhnu se za ní. Najednou se vše dá do pohybu. Vzdaluje se mi. Mám pocit, že se ani nedotýká země, ve sněhu po ní nejsou vůbec žádné stopy. Běžím dál, ale všímám si, že okolo mě se začíná něco dít. Březovým hájem se pomalu rozlévá purpurový stín. Čeho se dotkne, změní se. Břízy se začnou zničehonic smát. Jejich kůra změnila barvu. Už není jemně bílá, ale temně rudá. Zdá se mi, že se purpurový stín vlil i do bříz. I sníh se mění. I on je temně rudý. Běžím dál. Nestíhám ji. Víc a víc se bořím do sněhu. Slyším křik a pláč. Purpurový stín dohnal i ji. V té chvíli mě srazí neviditelná síla. Ležím na zemi. Ztratil jsem ji. Zavřu oči.

Probudím se v březovém háji. Je teplo a svítí slunce. Všechno to byl jenom sen. Díky němu ale vím, kudy se vydat. Najdu ji.

Březový háj na cestě na kopec Lovoš 13. 6. 2016

Změna

Začíná večer. Chlad prostupuje krajinou stejně rychle, jako prostupuje mnou. Na nebi plují mraky jako načechrané polštáře. Mraky, které se k nám pomalu plíží přes sady, jsou tmavé, ale za nimi se sbíhají mraky světlé jako našlehaná smetana. Ještě jsou vidět paprsky slunce, které září skrze ně. Nad tím vším se nachází zalesněné kopce, jejichž barva se mění s ubývajícím světlem. Vidím stále některé detaily, rozpoznám stromy a skály, ale ty se brzy začnou měnit v pouhé siluety. Vše začíná být klidné a tiché.

Občas projede za mými zády vlak, ale člověk tu už žádný není. Na protějším břehu vidím na silnici jezdit auta. Podél silnice se rozsvítily lampy, jejich odraz se ve vodní hladině mění v dlouhé paprsky světla barvy pomerančové kůry. Jedno jediné světélko svítí jinak.

Lampa u přívozu vytváří ve vodě odraz, který má barvu dužiny z pomela.

Všímám si, že světla ještě ubylo a nebe o to více potemnělo. Teď se jako mávnutím kouzelného proutku všechno změnilo. Z kopců jsou jenom tmavé siluety. Mraky jsou jak obrovské kusy vaty, ale velice temné, jakoby borůvkové. Řeka, která odrážela nebe, se stala jenom temnou tekoucí řekou. Zvedl se vítr, který nedá pokoj listům, jež sebou trhají ze strany na stranu. Vše je už tmavé a chladné a světla z domků pomalu přestávají svítit. Už je to tady. Začíná noc.

Velké Žernoseky 14. 6. 2016

Kapka deště

Kapka deště. Padá s klidem a důstojností. Letí k zemi. Je jasné, že až dorazí k zemi, zemře. Dá však svoji životní sílu něčemu jinému. Se smrtí je dávno smířená.

Nic nezabrání tomu, že zanikne. Narodila se s klidem. Její život je velice krátký.

Tohle přesně jsme každý z nás, každý z nás je kapka deště. Každý z nás se rodí s tím, že zemře. Možná jste slyšeli, že před smrtí se nám ukáže zpětně celý náš život.

Před smrtí nám celý život proběhne před očima stejně rychle, jako když kapka deště padá k zemi. V té chvíli je jedno, kdo jsme. Před smrtí dojdeme ke klidu v duši.

V té chvíli jsme každý jenom kapka deště.

Velké Žernoseky 16. 6. 2016

Krajina mé duše

Procházím se po louce. Je tmavě zelená. Cítím, jak mi po bosých nohách stéká rosa. Je chladno. V dáli na obzoru se rozprostírají majestátní hory, které jsou pokryty mlhou. Mezi loukou a horami jsou obrovské lesy. Už dávno zpustlé. Je to tam velice nebezpečné, protože to je něco, co vyrostlo špatně. Tenhle les měl být udržován a místo toho to tu zdivočelo.

Pomalou docházím k okraji lesa. Cítím, jak z něho vane divoký vzduch, který v nose hodně dráždí. Radši se od lesa pomalu vzdálím. Už to tu je. První zahřmění a první blesk, k tomu první kapky deště. Cítím každou kapku, která mi spadne na tělo. Cítím, jak mi déšť pomalu stéká po obličeji. Cítím volnost. Déšť je velice uklidňující. Jdu mnohem pomaleji. Jsem mokrá od deště a cítím se volná. Jdu směrem k travnatým kopcům. Jsem volná, ale zároveň ztracená a sám. Neznám cestu. Kdo mi ji pomůže najít? Kdo mě vrátí zpět?

Igor Pokorný

Dostali jsme zadání malovat krajinu tuší nebo temperou na velkou čtvrtku. Nejdříve bylo potřeba najít vhodné místo, které se mi líbí a které budu malovat. Chtěl jsem, aby vybrané místo bylo co nejzajímavější, aby na něm bylo co nejvíce kopců, mraků, stromů a případně ještě něco dalšího, třeba hrad. Vybral jsem si většinou místo, kde bylo těchto věcí více najednou.

Nejprve jsem si připravil věci: barvy na paletu, vodu do kelímku, dva štětce, hadřík a velkou čtvrtku. Malovali jsme obvykle na tvrdé desce. Sedl jsem si do trávy a začal jsem malovat.

Nejprve jsem si celé místo lehce načrtl šedivou barvou, jak to asi bude vypadat.

Pak jsem začal malovat odshora dolů buď temperami barevně, nebo tuší černobíle.

Nakonec jsem si namalovaný obraz prohlédl a upravil jsem některé části, které se mi moc nelíbily. Hotový obraz jsem dal vedle sebe uschnout a začal jsem malovat další. Suché obrazy jsem odevzdal paní učitelce.

Andrea Suchánková

Jak jsem si vybírala místa?

Každé své místo jsem si vybírala tak, aby mě na něm nenapadl jen jeden nápad, co udělat, ale hned několik – tak jsem poznala, že to je to pravé místo.

Také, když jsem si při pohledu na to místo vybavila nějakou vzpomínku, bylo to ono.

Moje místa ve mně většinou nevyvolávala úplně šťastné/euforické pocity, většinou to byl takový pocit, který mě donutil nad něčím přemýšlet, a tím přemýšlením jsem vždy dostávala nápady co vytvořit.

Když jsem přišla na místo a tam mě uchvátil jeho vzhled nebo výhled z něj, rozhodla jsem se ho nakreslit/namalovat, ale když jsem byla na místě, které mělo úžasnou atmosféru, tak jsem musela napsat o tom místě text, protože do textu se mi pocity zachycují lépe než do obrazu.

A také, když jsem neměla moc času, tak jsem se rozhodla pro literární tvorbu, protože nezabere tolik času jako malba/kresba.

Z literárních žánrů jsem si nejčastěji vybírala črtu, protože se v ní dá zachytit jak trochu popisu, tak i trochu pocitů, a to bylo to, co mi vyhovovalo.

V malbě/kresbě jsem se asi nejvíce inspirovala romantismem, ale můj styl byl velice zvláštní, takže se romantismu podobal jen opravdu vzdáleně. Nikdy před tím jsem se tímto způsobem na krajinu nekoukala, a tak to pro mě bylo něco nového a naprosto úžasného a inspirujícího.

Moc ráda bych si někdy takový druh Expedice zopakovala.

Oslovení květin

Vlčí mák

Máku, ty, jenž hoříš jasným plamenem,
proč se schováváš v poli hlubokém?
Přijď teď mezi nás,
ať spatříme tvůj jas.

Konvalinka

Proč tak smutně klopiš hlavu,
vždyť ve světě máš velkou slávu.
Konvalinko, pozvedni hlavičku maličko,
ať uvidíš zlaté sluníčko.

Černý bez

Omamně voníš, květe bezový.
Copak ty nepatříš žádnému pánovi?
Svobodně rosteš na kraji cesty,
kolují o tobě tajemné zvěsti.

Parkoviště pod hradem Hazmburk 9. 6. 2016

Večerní pocity

Je letní večer, slunce zapadá
a obloha barvu červeného vína má.
Od této podívané odtrhnout se nedá
a na krajinu tiše padá tma.

Však posečkej ještě malou chvíli,
chci na svět ještě pohlédnout.
Ucítit vůni bezových květů bílých,
než budu muset ulehnout.

Když lehnu si a tráva mě obklopí,
zvednu oči k obloze.
Tam měsíc oblohu kropí,
jede si tam ve svém voze.

Jako by chtěl zuřící plameny uhasit,
aby země šla už spát.
Zatím se plameny nenechají porazit
a svou slabostí se vzdát.

Tu zavírám oči,
hlavu najednou tak těžkou mám.
Jemný vánek kolem mne hučí
a do tajemných snů se propadám.

Parkoviště pod hradem Hazmburk 9. 6. 2016

Večerní nálada

Chladný červnový večer, ptáci ještě pískají a cvrlikají, jako by si chtěli tu poslední chvíli co nejvíce užít. V trávě vidím malé broučky, kteří co nejrychleji spěchají do svých obydlí. Všechny květiny již zavřely své kalichy a chystají se ke spánku. Jemný větřík si pohrává s listy stromů a vzápětí odvane pryč. Celá krajina se ponořila do mlžného oparu, hory, které jsem předtím viděla v dálce, se mi ztrácí před očima. A ty blízké jsou ještě modřejší než předtím. Na nebi jako by se odehrával boj mezi měsícem, který se snaží uhasit hořící nebe, a sluncem, které chce do svých spárů dostat mraky a další část oblohy. Slunce však svůj boj pomalu prohrává a na krajinu začíná padat tma.

Parkoviště pod hradem Hazmburk 9. 6. 2016

Noční probuzení

Otevírám oči
Ale nic nevidím
Jen se mi hlava točí
Na krajinu již padl stín

Záhadné keře
Kolem mne stojí
Otevírají své dveře
A do spárů svých mě volají

Radši však rychle odvracím zrak
Hledím na siluetu hradu
Proč temná je tak
Stojí tam v dálce až vzadu

Na nebe nyní svůj zrak upírám
Je temné, plné mračen
Ale tu za mraky zářivé hvězdy shledávám
A ten kdo zabloudí ten je navždy ztracen

Chladný vítr mě však ovane
Unavená najednou tak jsem
A já se Vracím do postele své
Rozplývá se mi před očima noční zem

Parkoviště pod hradem Hazmburk 10. 6. 2016

Noční nálada

Celou planinu jako vojáci obstupují keře, jako by nás chtěly pojmout do sebe. Jsou naprosto černé a jde z nich strach. Nade mnou se majestátně tyčí mohutná silueta hradu. V dálce vidím jen pár světýlek, která označují vesnice. Krajina si totiž oblékla černý šat. Když vzhlednu k obloze, uvidím tmavé mraky, ale po chvíli spatřím, že se mezi nimi snaží prorazit hvězdy, jako kdyby někdo dělal díry do cedníku. Nebe je celé světlé díky mrakům, které zakrývají i měsíc, avšak na východě je obloha ještě světlejší, už se asi připravuje na ráno. Slyším cvrčky, jak cvrlikají v trávě, a psa ve vesnici, kterého nejspíš něco vzbudilo. Najednou začnou kvákat žáby u potoka. Začíná mi být zima, a tak odkládám tužku a papír a jdu ještě chvíli spát.

Parkoviště pod hradem Hazmburk 10. 6. 2016

Rybník

Vlnky pospíchají po vodní hladině
a pak najednou zmizí v jediné vteřině.

Jemný vánek si s vodou pohrává
a vzápětí toho zas nechává.

V rákosí šustí větřík ledový
a přitom má hlásek medový.

Chvěje se, sklání až k zemi
před ostatními všemi.

Vrba, krásná parádnice,
prohlíží si svoje líce.

V zrcadélku stříbrném
od větříku zčeřeném.

Řada stromů podél vody
neumožní rovné vchody
Kdo chce k rybníku přicházet,
musí ho celý obcházet.

A ty, větříku, vaň chvíli jinam,
já ti tvůj rybník ohlídám.

Chovný rybník u vesnice Klapý 10. 6. 2016

Rybník I.

Chovný rybník se nachází asi půl kilometru od vesnice Klapý. Na hrázi rybníka se nachází čerpadlo a kousek od něj dlouhé molo. Naproti mně se na okraji rybníka tyčí řada listnatých stromů. Před nimi se ve větru houpají rákosy. Na levý konec rybníka nedohlédnu, je totiž za zatáčkou. Na mé straně rybníka jsou na levé straně třešně a po pravé se chvějí rákosy a traviny, za nimi je pár listnatých stromů. Za mnou se rozprostírá pole. Hladina rybníku se občas jemně zčeří vánkem a stříbřitě se leskne, když je klidná, má hnědavou barvu.

Chovný rybník u vesnice Klapý 10. 6. 2016

Rybník II.

Naproti stojí stromy jako vojáci na stáži, aby nikdo nepovoláný nevstoupil do vody. Hladina se čeří jemným větříkem, jako by se ve větru nadouvala látka. Rákosí okolo mne se uklání větru až k zemi. Rybky občas vyskakují z vody, jako by se chtěly podívat k nám na souš. Cítím vůni květin, které kvetou okolo mě. Nade mnou létají čmeláci, bzučí, jako by hráli na trubky. Krásná a honosná vrba se sklání nad vodu, aby si prohlédla svůj odraz ve zčeřené vodě.

Chovný rybník u vesnice Klapý 10. 6. 2016

Rybník III.

Jemný vánek si pohrává s mými vlasy. A příjemně mi chladí tvář. Do zad mě hřeje slunce, teplo mi proniká až pod kůži. Travniny a rákosy se nahýbají a klaní před větrem. Stromy poskytují chladný stín. Nebe je zahalené do bílých mraků, které právě zakryly slunce. Ochladilo se. Začíná mě prostupovat chlad, беру si přes ramena mikinu a znovu se zahledím na třešňové stromy vedle sebe. Dostanu chuť na třešně, bohužel ještě nejsou zralé, tak si budu muset chvíli počkat.

Chovný rybník u vesnice Klapý 10. 6. 2016

Pole

Vcházím do žitného pole, nacházím si zde hezké místo a sedám si tam. V tu chvíli se mi ztrácí celý výhled. Než jsem si sedla, viděla jsem v dálce hrad a okolo něj kopce, před ním byl veliký sad, až nad tím plesalo srdce. U pole rostly šípkové a bezové keře jako v nějaké pohádce. Vlevo stála velká ševalící hrušeň, jejíž lístečky se třepotaly ve větru. Teď je okolo mne všude pole, klasy se naklánějí pod poryvy větru, jejich vršky jsou hráškově zelené a spodky tmavé jako smrky. V poli jsou cestičky a místa, kde je obilí ušlapané, takže vypadá jako malé paloučky pro nějaká zvířátka, hned bych si tady zahrála nějakou hru. Lehám si do pole a slunce mi ozařuje tvář, až musím přimhouřit oči.

Žitné pole poblíž Třebívlic 10. 6. 2016

Večerní řeka

Usedám na molo, které leží tak metr nad vodou, voda přede mnou vypadá docela klidná a skoro přesně zrcadlí traviny, které se nad ní naklánějí. Když se ale podívám doprostřed řeky, vidím, že hladina je hodně zčeřená a obrysy stromů nad ní jsou rozpité a málo zřetelné. Na vodě pluje spousta bílých chomáčeků čehosi, co vypadá jako chmýří pampelišek.

Za řekou je několik stromů, jejich barva se od mé odpolední návštěvy řeky změnila, stromky ztmavly, odpoledne byly křiklavě světle zelené a teď vypadají tmavé a smutné. Kopce, který každý hrál dříve jinou barvou, jsou teď všechny podobně nudné a tmavé. Nad nimi se ale rozprostírá to nejnádhernější, co lze v podvečer spatřit. Obloha.

Šedofialové temné mraky jako by zacláněly neskutečnou krásu a záři, která se skrývá za nimi. Jako by tam zářila ta nejkrásnější hvězda. A ono také ano, slunce. Za mraky jsou ale vidět už jen zbytky jeho záře.

Světle oranžové nebe za mraky úplně bije do očí. Dál na obloze se oranžová mění v růžovou a ta dál v modrou. Ale není to modrá, kterou vídáme běžně na obloze, tato má fialový nádech a také je světlejší. Po celé obloze se jako cáry látky táhnou bílé průsvitné mraky. Vypadají jako závoj oblohy. Nad přechodem růžové v modrou je velký, tmavě nafialovělý mrak. Vypadá, jako by byl předzvěstí nadcházející noci.

Labe, přívoz u Velkých Žernosek 14. 6. 2016

Řeka

Na obloze už není pro slunce čisto
To měsíc vystřídal jeho místo
Slunce to nestrpí temné mraky
A tak raději putuje za ptáky

Oblohu zářící nám tu nechá
A na jiný konec země teď spěchá
Každý by totiž slunce spatřit chtěl
A nemohl by žít, kdyby ho neviděl

Zářící obloha bije mi do očí
Až se mi z toho hlava zatočí
Temné mraky oblohou plují
Nic této záři nedarují

Mraků na obloze přibývá
A nádherná zář už skomírá
Najednou černý mrak se objevil
Aby nám krásný večer překazil

Varoval: „Pozor přijde noc“
A my se ho báli tuze moc
Však konejšil nás jiný mrak bílý:
„Ještě máte nějakou tu chvíli

Tak hledejte právě nyní
Kam spát půjdete po setmění
Neboť velká zima u řeky jest
A daleko do rušných měst.“

Ještě něco nám říci chtěl
Ale jeho čas již vypršel
Černé mraky překryly ty bílé
A byl konec té večerní chvíle

Voda se pomalu rozvlnila
A obloha ještě potemněla
Měsíc se ztratil v ponurém světle
A mně je zima v tom tenkém svetru

Pojďme již dnes spát
Ať nemusíme tu v zimě stát

Labe, přívoz u Velkých Žernosek 14. 6. 2016

Pozdní večer u řeky

Vodu pod sebou už nevidím tak jasně, nevidím jednotlivé odrazy travin. Hladina se uklidnila, ale odrazy všech hor a stromů na ní splynuly v jednu velkou tmavou skvrnu. Stromy za vodou rozeznávám jen stěží, vypadají jen jako temné stíny. Hory už také nejdou skoro rozpoznat od sebe, všechny jsou tmavé a ve tmě se také ztrácí. Nad horami je světlejší pruh oblohy, který zbyl po zapadajícím slunci. Nad ním je něco hrozivého, velký tmavě šedý mrak, který roste s přicházející nocí. Před chvílí byl ještě nepatrný a teď pokrývá velkou část oblohy a natahuje své spáry dál a dál. Jako by se snažil pohltit celou zemi a uzavřít ji do sebe jako do nějakého pytle. Měsíc je zahalen tenkou vrstvou mračen, takže jeho obrysy jsou skoro neviditelné, splývá se svou září.

Labe, přívoz u Velkých Žernosek 14. 6. 2016

Veronika Žemličková

Baví mě psát básničky. K tomu krajina svádí, protože je tak pestrá, že se skvěle vymýšlí rýmy a dobře se dá vystihnout, co se děje kolem mě. V krajině se také výborně píše črty. České středohoří je tak různorodé a krásné.

Když si najdete místo, které vás zaujme, je těžké ho popisovat jako celek, ale hodí se k popisování nejzajímavějších prvků a detailů. V básničkách i črtách se navíc dá dobře zachytit mé vnímání krajiny i počasí nebo denní doba, což všechno ovlivňuje mojí náladu a pak i náladu mých textů.

V době Expedice jsem se naučila všimnout si i těch nejdrobnějších detailů, bez kterých by krajina nebyla tak krásná, a dokázat je popsat tak, aby si je mohl představit i člověk bez velké fantazie.

Louka u Dřemčic

Zlaté horké slunce se přibližuje blíž a ohřívá celou krajinu. Mraky se slunce pokoušejí bezúspěšně přikrýt a zachránit nás před jeho žárem, avšak slunce roztaje všechny krásné kumuly a nechá je rozplynout se do mlhavých cirrů. Zlatavě zelené pláně polí lemují rozvětvené veliké stromy.

Jedině pod nimi se dá ukrýt před sluncem. Broučci to také vědí, protože všichni zalézají do svých domků, a jen občas si mě přijdou zvědavě prohlédnout nebo mi chtějí naznačit, že jim ležím na domečku. Občas tu probíhá vítr a jako vlnky vody všechno zchladí, než nad světem opět převezme moc slunce.

Na louce u vesnice Dřemčice 7. 6. 2016

Noc u zříceniny

Je to, jako, kdyby nás někdo zavřel pod obrovskou černou pokličku, abychom nevychladli. Jsou v ní ale trhliny, uniká z nich všechen vzduch a rozprašuje se do šedých mračen pokrývajících černé nebe. Stojím na plácku, který lemují siluety stromů, a v dálce vidím malá světýlka oken z vesnice či městečka. Ještě mnohem dál také něco svítí, jsou to hvězdy, které se snaží být nám co nejbliž, ale jejich zář překrývají mraky. Cvrčkovi se také ještě nechce spát – asi má noční směnu a hraje tu koncert, na kterém ho doprovází skřehotání žab a vytí psa, jež vychází odněkud z lesa. I kopec, na němž je hrad, působí nyní strašidelněji. Je vidět jen jeho silueta.

Je to děsivě krásný pohled.

Noc u zříceniny Hazmburk 10. 6. 2016

Zřícenina Kamík

Unavené slunce svítí na černou skalku přede mnou a vytváří na jejím povrchu zlatavý odstín, co se krásně třpytí. Jsem na vrcholku kopce, na kterém stával hrad. Musel být krásný, lidé v něm měli přehled o všem, co se děje ve vsi pod nimi, ale teď z něj zbyla jen písčově žlutá zeď, pod kterou sedím.

Je chladná a opuštěná a rozpadá se čím dál víc. Před ní je malá pěšinka vysypaná pískem, která se táhne až na vrchol skalky. Kolem rostou vysoká vysušená stébla trávy a zarostlé keře. Na okrajích rostou drobné, fialové sukulenty a za nimi je propast. Klesá kolmo dolů asi pět metrů a pak naráží na střechy domků nebo koruny stromů.

Nebe se zatahuje a nade mnou je plno šedých, dešťových mračen, co putují dál a zanechávají tu jen chlad.

Zřícenina Kamýk 15. 6. 2016

Opuštěný strom uprostřed polí

Pod rozplývajícími se mraky
do výše pne se strom,
roste tu keř, žádné kytky ani máky,
pod prudkým sluncem i na ně čeká skon.

Velký strom svým stínem chrání traviny i malý keř,
slunce týrá, žhne a pálí strom vysoký jako věž.
Poslední záchrana pomalu přichází,
měsíc s nocí na kraj temný stín hází.

Temnou nocí svítí paprsky měsíce,
prosvítají skrz listí a osvětlují uschlé větve,
a lístky se chvějí ve větru poskakujícíce.

Sever, jih východ a západ

To jsou čtyři směry a každý je výjimečný, i když je pozorován ze stejného místa

Sever

Stíny na nebi vytváří dojem, že se po obloze plazí mračné pohoří. Začíná u hory a táhne se vzhůru nohama po nebi na východ a tam se rozplývá. Nebe šediví.

Řeka Labe se skoro nehýbe, odráží věci kolem sebe a rozpíjí je. Na druhém břehu plave uvázaný modrý přívoz, nad kterým svítí lucerna temně žlutým světlem, co mírně poblíkává. Vedle ní stojí béžová chatka s jedním tmavým oknem. Přikrývají ji dva stromy, které ohraničují cestu mizící za chatkou. Kolem ní jsou tmavě zelené louky bez barevných květů a za nimi silnice, na které oranžově svítí čtyři lampy. Na okraji silnice je alej plná listnatých stromů. Skrz ni vidím hráškově zelenou louku, co stoupá do kopce. Na jeho vrcholu je les s tmavými jehličnany.

Západ

Nad horami plují mračna, jsou šedivá a prosvítají z nich oranžové paprsky slunce, co postupně růžovějí. Nad nimi se jako tahy plochým štětcem táhnou bílá mračna, skrz která prosvítá slunce světle žlutou barvou. Je tu nádherně. Čtyři linie mraků tvoří křížek a putují dál oblohou. Stmívá se čím dál víc a i místo, kde je nejvíce slunce, působí chladněji.

Jih

Tento směr tvoří jen bledě modré nebe, pokryté několika šedými mraky, a poletující siluety drobných ptáčků, co si hrají, než půjdou spát.

Východ

Tmavnoucí nebe pokrývá veliký světle šedý mrak, a i když je slunce na druhé straně světa, něco z něj se tu přeci jen odráží. Malý žlutý mráček vzadu vypadá, jako kdyby snědl kousek slunce a svítil na opačné straně, než má, a zkrášluje tím východní oblohu. Nahoře, vysoko na nebi, svítí měsíc. Je ho víc než půlka a podle tvaru písmene D vidím, že dorůstá. Tlumeně září perleťovou barvou a rozjasňuje spolu s mráčkem studenou východní oblohu.

Keř

Malý stromek vězni keře,
drží ho, nedovolí ani lístkem šustnout,
on chce vidět na hradní věže,
avšak lidé nechali ho zpusťnout.

Keře zakryly korunu stromu,
sluneční paprsky odvrátily svou tvář,
jako by se větve divily tomu,
že strom už nespátří slunce zář.

Rybník

Voda se roztéká do okolí,
Polévá a chladí horkou zem,
Květiny však to nebolí,
Voda je chrání před parným dnem.

Vítr čeří vlnky na hladině,
víří chladnou vodu,
slyším krávu zabučet jediné
a čmeláka bzučet vodě ódu.

Bílé malebné mraky,
přikryly celou oblohu,
seslaly na vodu krásné ptáky,
co hrdí jsou jako na lovu.

Občas z vody kapr vyskočí,
a zalapá po dechu,
všechny ryby tím zaskočí,
ale hned se vrátí do pelechu.

Jetel

Osamocen roste v travě,
lístky chvějí se ve větru zvučícím.
Však uschnul tu ječmen právě,
říká jetel hlasem plačícím.

Jeteli útěchou jsou trojlístky,
rozeseté kolem překrásného květu,
hojí mu srdce z té bolístky,
co ječmeni stala se tu.

Jetel pláče kapky rosy,
kterou mu vítr z květu stírá.
Neplač, přijdou lepší časy,
větrík mu tiše hlásí.

Stmívání

Sedím pod nebem přikrytým růžovými
mraky,
a vítr jemně ovívá mi tvář
všude kolem sebe slyším zpívat ptáky,
ale nevidím už slunce zář.

K místu, kde slunce zapadá,
scházejí se všechny mráčky,
je ještě brzy - rosa nepadá,
zima na nás hodila větrné váčky.

Z těchto váček proudí vítr,
mírný, ale ledový,
a já oblékám si svetr
jako modré nebe oblek růžový.

Všechny jasné barvy venku pohasly,
kromě bílé barvy květů bezu,
ty se chovají, jako kdyby nežasly,
že noc pomalu přichází v děsu.

Čmelák

Čmelák létá kolem rybníka a bzučí,
zvědavě si všechno prohlíží,
v dáli kráva hlasitě zabučí,
kampak asi čmelák míří?

Má život těžký převelice,
musí vysosat každý květ,

Slyším hrozivé psí zavytí,
jako kdyby pejsek věrně vítal noc,
svou temnou paničku ucítí,
jen slunko prosí o pomoc.

Teď ale není jeho čas,
vládu nad světem převzal ďas,
tmavý, temný, děsivý a chladný,
teď nevzlétne anděl žádný.

Proto s nocí přichází i měsíček,
který osvětluje celou zem,
i když je ho jenom srpeček,
zachrání nás krásným snem.

nektaru má čím dá více,
však daleký ho čeká let.

Bzučí čím dál hlasitěji,
volá svoje kamarády,
ti ale přijít nechtějí,
může si kus nechat na marmelády.

Žito

Sedím schovaná v žitném poli,
které ve větru šustí,
čeká, až ho traktor skolí,
ale rychle mu to odpustí.

Od semena ke klasu
roste a je čím dál chutnější,
naslouchá větrnému hlasu,
který ho konejší.

Pod náporem sluníčka,
ze zelené žloutne,
chléb z něj dělá babička,
a po něm se tloustne.

Žije krátce, ale hezky
i přes všechny neduhy,
na poli se má nebesky,
není samo, má své druhy.

Večerní obloha na východě

Šedé mraky přikryly měsíc dorůstající,
ukládají oblohu ke spánku,
měsíc svítí barvou vánočních svící,
a dává nám hádanku.

Proč já jsem ten,
kdo bdí nad vámi?
Proč neznám den,
jen noční klamy?

Večerní západní obloha
Nad horami šedé mraky,
přikrývají horké slunce,
barví nebe, které je rudé jako máky,
utápí se v horách jak v tůňce.

Mraky na nebi jsou jako tahty štětcem,
co vystaveny jsou na plátně,
doprovázeny na výstavě ptačím
pěvcem,
co koncertuje i ve tmě.

Slunce odchází do noci,
noc začíná být chladná,
měsíc pod mraky ujímá se moci,
tma je však velmi zrádná.

Kopců vidím jenom siluetu,
jak najednou ztmavly.
Sedím na kamenech, zima je tu,
noc dvoří se světu.

Proč nemám jako slunce moc?
Proč svítím jen přes noc?
Proč jen chladný svit mám
a ohřát zemi nezvládám?

Bledě modré nebe odpověď hledá,
volá do šedých mraků,
nezná ji však celá obloha bledá,
mraky se ptají potulných ptáků.

Zelené spleti

Zelené spleti dubových listů
rostou podél pěšinky,
zakrývají nám výhled na cestu,
tvoří neprostupné linky.

Na listech i kmenech leskne se voda
od deště, co smyl z nich špínu.
Čistě zelená je dnes móda,
zachvátila listy žijící ve stínu.

Paprsky slunce se snaží svítit skrz proutí
a vysušit kaluže a bláto.
Stromy však neposlušně se kroutí,
nakonec přeci dovolí to.

Sluníčko zahřívá a suší kopec,
aby nedostal rýmičku,
ke kopci se chová jako k synu otec,
co škádlí ho chvíličku.

Mravenci

Mravenců je plná cesta,
chodí tam a zase zpátky,
běhá jich tu na sta,
rozkoušou všechny látky.

Podél cest jsou mraveniště,
kde skončí všechny mršiny,
vypadá jako hromádka jehličnaté tříště,
bez mravenců už není úsek jediný.

Je jich moc a dál se množí,
mají čím dál větší hlad,
kdejakého brouka k zemi složí,
pak odtáhnou ho na svůj hrad.

Kamenné schody

Kráčím nahoru k hradu
po schodišti z rozpadajících se kamenů,
co postrádají kapku ladu,
jsou nerovnoměrné jako jazýčky
plamenů.

Šedé a chladné schůdky,
leží jen tak na zemi,
trsy trávy tvoří jim plůtky,
kde schody skrývají se mi.

Zed'

Nad propastí podél hor,
zaniká hrad Kamýk,
jako by ho zničil mor,
zbyl z něj jenom vzlyk.

Poslední zídka stojí na vrcholu,
avšak čas ji pomalu drtí,
svou přítomností ctí tuto horu,
pro ni bojuje se svou smrtí.

Zprvu krásný vrch zarůstá křovinami,
ztrácí všechnu důstojnost,
traviny však oplývají novinami,
že na Kamýk přišel cizí host.

Byl to historik a měl rád zříceniny,
tak tu zídku proslavil,
teď tu sedím já a nikdo jiný,
zeď však nikdo nespravil.
kterým si čaj osladí.

Jetel

Trojlistků je plná louka,
mají bílé, kulaťounké kvítky,
na jetel se hezky kouká,
jak trubičky v květech tvoří svitky.

Včelky pijí jeho sladký nektar,
co ukrývá bílý květ,
doma vaří si z něj lektvar,
který nezná lidský svět.

Na listy horké slunce praží,
včelám však to nevadí,
aspoň jim nektar svaří,

Krajina mé duše

Nejdříve byly jen hory. Byly obrovské a postupně začaly obrůstat stromy, co se zelenají a nádherně voní. Z každého stromu rostou liány, po kterých se dá lézt. Z vrcholku hor stékají prudké šumící vodopády, co tečou do chladných jezer a řek. V této krajině je pořád léto a často prší. Jen na úplných vrcholcích hor leží bílý, ledový sníh. Všude jsou hory, řeky, vodopády a spousta zelených stromů a travin se čtyřlístky. Žijí tu jen ptáci, šelmy a ještěrky.

Tato krajina vyrůstá na ploše ve tvaru elipsy. Ta je plochá, a když dojdete na konec, dá se z ní přepadnout na druhou stranu. Mám ráda pády, tak jen přepadávám tam a zpátky a gravitace mě zachycuje. Na druhé straně elipsy se zrcadlí ta samá krajina jako nahoře, jen s menšími rozdíly. Je to podobné, jako když se ve vodě odráží krajina. Obě krajiny, horní i dolní, tvoří dohromady oboustranný ostrov, který se vznáší v rozlehlém prostoru plném barev denních dob a počasí, a ty se mění podle mých nálad. V prostoru se vznášejí různě barevná světýlka jako hvězdy. Ostrov i prostor kolem něj ohraničuje tmavě modrá kulatá blanka, kterou se dá projít na povrch.

Venku na blance je pusto. Jen šedá plocha plná ostrých kamenů a střepin. Fouká tu ledový nelítostný vítr a je tu zima. Tady jsem, když mám pocit, že jsem sama. Na okraji své duše. Pokud jsem šťastná, běhám uvnitř blány na ostrově, a když hodně přemýšlím, plavu v prostoru mezi hvězdami. Každá hvězda zastupuje jednu mou vzpomínku, a pokud chci, můžu si je promítnout na blanku jako na plátno. Všechny hvězdy někdy zaniknou a s nimi i vzpomínky.

To je krajina mé duše.

Rozálie Kopecká

Máte někdy takový ten pocit, že to, co vidíte, nechcete nikdy zapomenout? Kopce, pláne plné vlčích máků, lesy, pole a třeba i sopky, to vše je kolem a ten pocit, že máte najednou možnost uchovat tu krásu pomocí tužky a štětců, ve vás probudí pocit štěstí. Vždy, když jsme někam došli, snažila jsem se v krajině najít něco, co mě upoutá. Někdy to byla jen zvláštní barva, někdy to byl nějaký výrazný prvek např. hrad tyčící se nade vším v dáli daleko ode mě. Pokud jsem si našla místo, kde chci tvořit obraz, a rozhodla se, že začnu, nejraději jsem si vybrala malování pomocí temper. Nikdy jsem ale nepoužila přímo zelenou, vždy jsem si ji namíchala z jiných barev. Jakmile jsem si připravila tempery, papír, kelímek s vodou a štětec, pustila jsem se do malování. Nejdříve jsem si lehce, pouze vodou s nádechem béžové, načrtla obrysy kopců a jejich umístění v prostoru. Poté jsem se pustila do pořádného malování, začala jsem od nejbližších, nejtmavějších prvků až po nejvzdálenější světlé malé kopečky a nebe. Při tvorbě literární jsem vždy nejdéle vymýšlela první větu. Začátek všeho. Bylo to vždy nejtěžší, ale jakmile jsem začala, šlo to hladce. Stačilo jen vnímat vše kolem sebe a mohla jsem psát. Pro mě asi největší inspirací slunce.

Svět večera

Chlad a zima mnou prostupují, ale nevadí mi to. Všechno pomalu tichne a usíná s odcházejícím sluncem. Všechno se zastaví a jen pár pěvců ještě dokončuje svou večerní píseň. Mé pocity jako by zapadaly se sluncem. Uvnitř mne se rozlévá teplá barva červánků, které na nebi pomalu hasnou s blížící se tmou. Jemný vánek mne hladí po tváři a loučí se se mnou, neboť i on musí jít spát. Jeho teplé pohazení vystřídá ledový noční vzduch čekající, až bude on moci vládnout polím a travnatým pláním. Všechno usíná a loučí se. Přírod již zavírá své květy a poslední ptáci mi dávají sbohem svým zpěvem. Vše již tichne, neboť noc se už blíží.

hrad Hazmburk 9. 6. 2016

Paprsky

Dotýkají se krajiny
a lemují obrysy země.
Pak mizí ve tmě bez vinny,
dotknou se všech stébel jemně.
Vychází ze světla, ze země temné,
ze středu našeho nebe.
Ony vychází z hvězdy ne jedné,
padají ve dne i na tebe.
Proniknou oblohou skrz modř a
vzduch,
však někdy i pálí až nehezky.
Ony ve světě způsobí barvy a ruch,
naši zemi rozzáří - paprsky.

Večer

Rudá barva se v nebe vpíjí
a slunce mizí v dáli,
drobné mraky se pak ve tmě skryjí
a červánky jako by si hrály.
Se sluncem mizí hlasy ptáků,
neboť večer se už blíží.
Nebe pokrývá stále míň a míň mraků,
a noc se tiše plíží.
Všechno již tichne s blížící se tmou,
jako by zkameněl celý svět.
Slavík už končí se zpěvavou hrou,
teď zavře se i ten nejdrobnější květ.

hrad Hazmburk 9. 6. 2016

Noc

Mizím v tmu a ona ve mně
jen hvězdy ozáří ten svět
stíny se plíží tiše a jemně,
aby neohnuly žádný z květů květ.

Mračna teď skrývají nebes temných pána,
jenž skryl se tmě noci
vidím na obzoru barvy blížícího se rána
leč tma ještě nepustí ho k moci.

pod hradem Hazmburk 9. 6. 2016

Země slunce

Sedím sama v chladném vánku na rozehřáté silnici. Malý ptáček mi cvrliká nad hlavou a snaží se vyhrát nekonečný boj proti větru. Nedávno posekané pole je útočištěm pro drobný hmyz, který si v něm staví své domečky. Slunce ze všech sil svítí na dlouhé řady v poli a hřeje mě na zádech. Ale to všechno je podivně smutné a unavené, jako by to jen pokorně čekalo, než přijde tma. Tráva se snaží utéct větru, ale stejně ji vždycky pohltí a ona se musí znovu s těžkostí narovnat. I já chci utéct, chci uniknout slunci, ale už nemůžu udělat ani jeden krok. Všechno je jaksi oddané a klidné, všechno se tiše sklání slunci.

na cestě mezi vesnicemi Staré a Třebívlice, 10. 6. 2016

Nekonečná pole

Sedám si. Pokládám si hlavu na kolena a pláču. Horké slzy mi stékají po tvářích a dopadají na stébla žita. Jeho jemné chloupky mne lechtají na zátylku a já několik klasů ve vzteku utrhnu. Žito. Měla jsem ráda ten výhled na až k dalekému obzoru, ke kterému se táhly rozlehlé pláne žita. Jeho zlatá barva, jako když je slunce v nejvyšším bodě své cesty, mě vždy rozveselila. Miluji tuto barvu. Když jsem se narodila, měla jsem vlasy bílé jako sníh, ale teď mají barvu uzrálých klasů. Vždycky jsem běhala v polích jak poblázněná s rozpuštěnými vlasy. Vždy jsem doběhla doprostřed pole a lehla si mezi klasy. Tiše jsem naslouchala jemnému šustění, jak si s nimi pohrával vítr. Lechtání jejich vousků mi vždy přišlo zábavné - až dodneška.

Dnes jsem si jako už mnohokrát šla lehnout do pole. Uprostřed klasů bylo krásně, ležela jsem na chladné zemi a nade mnou pluly bělavé mraky. Jemný šumot mi jako ukolébavka zavíral víčka, až jsem po chvíli usnula. Je to zvláštní, ale ten hezký šustot pole, který mě předtím uspal, mě teď také probudil. Cítila jsem se však jinak, zvláštně ...
A teď jsem tady, uprostřed pole, které nemá konec. Už ve mně není klid.

žitné pole u vesnice Leská 10. 6. 2016

Svět Mraků

Sedím zde jako pouhý pozorovatel. Zříceniny kamenného hradu mi poskytují výborné pozorovací místo. Nádherné zelené pláně pode mnou se táhnou do dáli až k vzdáleným kopcům na hraně obzoru. Dlouhé sady plné zakrslých jabloní tvoří geometrické mozaiky. Přesnost linie vysázených stromků dodává přírodě jakýsi řád. Sady obklopují různorodé lesy a narušují jejich pravidelnost a dávají přírodě kolem jakýsi divoký nádech. Mě však neupoutaly jen zelené pláně kopců a polí, mě upoutal svět nad nimi. Svět vysoko nade mnou, který se tu a tam zračí na hladinách jezer. Na modravých pláních putuje bělavé stádo. Jeho konec a počátek jsou daleko v nedohlednu, vidím jen, jak se žene tiše kupředu vstříc slunci. Hrad, který se tyčí uprostřed krajiny, hrad, na kterém se nacházím, je pánem krajiny země.
Nevládne však krajině nebe – zde řád mraků určuje slunce.

hrad Kamýk 15. 6. 2016

David Steklý

Psaní mě vždycky bavilo, bylo to něco, kde jsem mohl vyjádřit svoje myšlenky bez toho, abych to někomu musel říct. Ale nepsal jsem tolik, abych se o to zajímal podrobněji. Prostě jsem psal, „jak mi ruka narostla“. Až když přišla Expedice 2016 v Českém středohoří a s ní i výběr skupin, rozhodl jsem se zaměřit se na svoje psaní. Čekal jsem, že se budeme seznamovat s různými literárními žánry a styly, ale nečekal jsem, že si je vyzkouším a dokonce i některé oblíbím.

Psaní příběhů mě vždycky bavilo a psal jsem je i dřív, takže to byla jasná volba, příběhy jsem psal nejčastěji, protože jsem si mohl vytvořit, co jsem chtěl a jak jsem chtěl. Při ukázkách mě zaujala črta, kterou jsem si během psaní na Expedici opravdu oblíbil, protože jsem díky ní mohl vyjádřit své pocity a nemusel jsem je vkládat do příběhu (to je i docela vidět v množství črt, které jsem na Expedici napsal).

A když jsme si četli úryvky textů od Hanse Christiana Andersena, řekl jsem si, že bych si mohl zkusit napsat cestopis a udělat z něj něco jako deník naší expediční skupiny o tom, kudy jsme procházeli. Tenhle žánr mě nechytí tolik jako příběh nebo črta, ale jsem rád, že jsem si ho vyzkoušel a možná ho ještě někdy použiju. Týden před Expedicí, kdy jsme se věnovali přípravám, jsme si zkoušeli také psát v přírodě (ve Stromovce), kde jsme se snažili co nejvíc „nasát“ atmosféru vybraného místa, a na Expedici jsme dělali prakticky to samé. Já jsem v tomhle ohledu dost vybíravý, takže mi vždycky nějakou chvíli trvalo, než jsem si našel to pravé místo, které na mě zapůsobilo. Bylo to většinou takové místo, které na ve mě dokázalo probudit emoce, bylo jedno které, ale hlavně že je dokázalo probudit. Pak už stačilo jenom vzít do ruky pero, papír a dát se do díla. Abych řekl pravdu, České středohoří nebyla úplně krajina mých představ - ta ideální, ale nebyla od toho daleko, takže na mě působila silně.

Díky téhle Expedici jsem si mohl vyzkoušet zachycovat krajinu do textu, což je jedna z věcí, která mi dříve v mých dílech chyběla. Naučila jsem se na ni dívat očima člověka, který si ji chce zapamatovat jiným způsobem než přes fotky nebo kresby. Doufám, že se Vám bude moje práce líbit a snad si díky ní dokážete představit, jak krásná byla krajina tohoto místa a jakým kouzlem na mě působila.

Cestopis Hazmburk

Moje cesta poznáváním mě zavedla až do Českého středohoří. Auto mě a mojí skupinku zavezlo pod hrad Hazmburk. Pohled to byl nádherný, krásné letní ráno, na nebi ani jeden mráček. Vydali jsme se na hrad. Listnaté stromy, ochotní obyvatelé kopce, jako by se snažily zakrýt nás před neúprosnými zlatavými paprsky slunce.

Kamenitá cesta nás zavedla k hradu.

Dvě majestátně se tyčící věže stojí na vrcholu kopce. Les, který všude kolem kopce zakrývá, tady na vrcholku není. Slunce tu pálí, ale to nijak nebrání návštěvníkům v prolézání rozvalin. I přes to, že slunce zarývá své zlaté spáry do země, nacházím tu hojně množství kytěk. Černé skály, které tu jsou na holém vršku vidět, mi připomínají pilíře, které jakoby drží jednu ze dvou věží. Tahle věž mi připomíná bílou věž na šachovnici, také tak důležitou a velkou. Druhá věž mi spíše připomíná komín z pekla. Černá jako uhel, válcovitého tvaru, stejně velká jako ta druhá věž.

Přijde mi to absurdní, jsou jako dva protiklady v jedné místnosti.

Při prolézání rozvalin jsem objevil skrytý prostor. Ukrytý mezi stěnami s výhledem na ostatní hory. Upoutá mě bouřkový mrak nesoucí se po obloze. Vidím, jak z mraku padá závoj deště. Mraky se blíží k nám, a tak se jdeme schovat do jedné z věží. Nedlouho poté se strhne bouře. Déšť padá na rozpálenou zem a chladí ji jako studený obklad při horečce. S deštěm padají i kroupy. Kuličky zamrzlé vody velké jako hrášek.

Po dešti vycházíme zase ven. Teplo a dusno, které panovalo předtím, nahradil chlad a vlhkost, po parnu vítaná změna. Rozhodli jsme se sestoupit po podhradí, cesta byla zabahněná. Procházíme kolem sadů. Řady vína táhnoucí se do dálky. Ptáci se po bouři radostně rozezpívali, jako by oslavovali. Rozhlížím se kolem a všude vidím bouřkové mraky. Jako by se nechtěly přiblížit k hradu.

Na cestě k hradu Hazmburk a v jeho okolí 8. 6. 2016

Chvilka světla

Slabý vánek pročesává koruny stromů a zebe mě na těle. Ptáci už od rána zpívají své písně jako oslavu nového dne. Mraků na nebi není mnoho, ale i přesto zakrývají slunce, které už není schopné poslat zemi pár svých paprsků. Náhle se podaří slunci vyprostit se ze spárů mraků a zalije zem světlem. Netrvá ale dlouho a mraky slunce znovu zastíní a zem se opět ponoří do stínu a chladu.

altán na parkovišti pod hradem Hazmburk 9. 6. 2016

Konec a začátek

Slunce už zašlo za horizont, ale stále je světlo. Ptáci ještě zpívají, ale zanedlouho půjdou spát. Horizont je jako temná linka propojující zemi a nebe. Když se podívám nad sebe, vidím jednotlivé mraky, ale čím dál se dívám, tím jsou jednodušší, až nakonec splynou do jedné masy. Vypadá to, jako by se noci bály, a tak se shlukují do skupiny, ve které mohou přežít noc. Mírný, už skoro by se dalo říct, noční vánek, kývá korunami stromů a nepříjemně mě chladí na těle. Těmito okamžiky končí den a na mě doléhá spánek, vztek a smutek. Za chvíli nastane noc a veškeré světlo se utopí ve tmě a chladu. Budu ale usínat s jistotou, že se probudím do nového dne, jiného, než je ten, který právě končí.

altán u parkoviště pod hradem Hazmburk 9. 6. 2016

Noční krajina

Cvrček, jediný, kdo se v tom nočním tichu odvážil promluvit. Klečím v trávě zmáčené rosou a ruka se mi při psaní tohoto textu chvěje chladem. Žáby se připojily ke cvrčkovi, jako by jim vadilo to nádherné noční ticho. Hledám měsíc, ale ten se nejspíš ukryl za mraky, jako by se bál, co tam dole uvidí. Mraky, jež mu jsou úkrytem, nerušeně plují noční oblohou. Jediný, kdo ozařuje zemi svým světlem, jsou hvězdy. Jako němí světloňoši tiše visí na černé obloze a osvětlují krajinu, aby i noční poutník mohl spatřit její krásu. Nade mnou stojí hrad Hazmburk jako hrozivá silueta, jež má v pozadí už jen temné nebe. Přesto nemám strach, spíše mě zaplavila touha spatřit vycházející slunce, které zalije okolní krajinu teplem a světlem. V této krajině bych chtěl být nočním poutníkem.

pod hradem Hazmburk 10. 6. 2016

Březový háj

Nebe pokrývá vrstva mraků, která jako vlnolamy na moři rozbíjí sluneční paprsky a nechá na zemi dopadnout jen neurčité světlo. Slabý vítr, který s sebou nese chlad a vůni mokrého lesa, pročesává koruny bříz a jemně cosi našeptává vysoké trávě. Mraky, jako by vycítily moje nevyslovené přání, se rozestoupily a nechaly na zemi dopadnout jednotlivé paprsky. Ty si prorážejí cestu skrze koruny stromů a na zemi vytvářejí sluneční ostrovy. Ptáci radostí zpívají, ale kromě nich a šepotajícího větru je ticho. Ach, jaký je to krásný pohled. Ale nic není věčné a mraky znovu zahradí cestu paprskům. V hlavě mi ale zůstává obraz prosluněného březového háje. Místa, které se mi vryje do paměti.

pod kopcem Lovoš v březovém háji 13. 6. 2016

Cestou na Lovoš

Na další cestu za poznáním jsme vyrazili z vesnice Sutom na kopec Lovoš. Krajina se pomalu měnila a znovu mi připomněla, jaké krásy skrývá. Třeba bukový les, jímž jsme procházeli. Bylo ráno po dešti. Samotná cesta připomínala spíše malou zabahněnou cestičku zarostlou pestrou škálou trav a nízkých rostlin. Všude bylo mokro, to jak se les snažil zadržet dešťovou vodu. Skoro mi to připomínalo malý deštný prales někde v povodí řeky Amazonky. Cesta nás zavedla kolem obrovských lánů pole, které se táhly do dále. Na každém rostlo něco jiného, ale každý z nich lákal k tomu lehnout si do něj a na nějakou chvíli se ztratit světu a zapomenout na vše.

Výhled z kopce Lovoš. Z jedné strany otevřený světu, rozkládá se tu rovina sahající až k horizontu. Hned u úpatí kopce leží město Lovosice. Industriální město plné paneláků, továren a železnic. Připomíná mi to kaňku na krásném obraze. Za ním jsou lány pole a jen málo vesniček, vesnic a měst. V dálce můžu spatřit hloučky zeleně připomínající mi hloučky děti ve škole o přestávkách. Jednou z dominant výhledu je hora Říp tyčící se nad horizont. Druhou dominantou je Labe líně se táhnoucí napříč celým krajem.

Z druhé strany jako by se Lovoš snažil skrýt za zdí kopců a hor. Každý z kopců je hustě pokrytý různými druhy stromů. Nejvyšším z nich je Milešovka. Jako velitel stojí za řadami vojáků, tak i Milešovka stojí za hradbou svých druhů. Za zmínku stojí také kopec s hradem Hazmburk, který zahajuje hradbu těchto obrů, neboť je jaksí od

ostatních oddělený. Jako by se všichni vrchu Lovoš báli, protože kolem něj vytvářejí půlkruh s velkým odstupem. Údolí mezi ostatními horami a Lovošem je zahlcené množstvím různých měst a vesnic. Výhled ze samotného vrchu je překrásný. Od úpatí, kde se táhne bukový les a kde se drží stín, přes březový les, až po samotný vrcholek kopce ...

na cestě od Sutomi na kopec Lovoš 13. 6. 2016

Na břehu Labe

Zády se opírám o kůru stromu, v jehož korunách šepotá vítr. Mám tu výhled na Labe, jak pomalu a téměř nerušeně plyne krajinou. Na obou březích stojí stromy podobné tomu, o který se opírám. Pár z nich mi zakrývá výhled, jako by nechtěly, abych něco zahlédl. Namísto toho na sebe nechávají dopadat odrazy letních slunečních paprsků, které pak tančují jak v samotném listí, tak i na kmenech stromů. I když mi další výhled halí závoj listí, i přesto si pamatuji, co leží za ním. Leží tam stále stejně rychle plynoucí řeka. Ale to není všechno. Nachází se tam přístav plný různých lodí, stojí tu bílá věž kostela jako maják ukazující směr. Malé nábreží je poseté drobnými mravenečky, kteří se jen občas pohnou. Tohle je místo klidu a volnosti.

cesta z Velkých Žernosek podél Labe směrem na Kalvárii 14. 6. 2016

Na Kalvárii

Studený vítr mě příjemně chladí na těle. Nade mnou je čistě modré nebe, ale kolem se vznáší nadýchané mráčky jako chmýří unášené větrem. Až na pár výjimek je krajina kolem hustě zalesněná. Jednou z výjimek je samotný vrch Kalvárie, druhou pak krajina ležící za Lovosicemi. Nalevo vidím poměrně rozlehlé vinice shlížející dolů do údolí, kde leží dlouhý lán pole posetý různými druhy obilovin a kde se také v klidu a nerušeně plyne řeka dál svou cestou. Zdá se mi, že vidím až na dno, kde leží velké balvany, které řeka už není schopná dál nést, ale možná se mi to jen zdá. V dálce vidím Říp a Hazmburk, které od sebe dělí hektary pole, jak společně narušují rovnou linku horizontu. Paprsky dopadajícího světla zahřívají vše, čeho se dotknou.

vrch Kalvárie 14. 6. 2016

Cestopis Velké Žernoseky

Na noc jsme šli do Velkých Žernosek, odkud jsme pak vyráželi na procházky po okolí převážně podél břehu Labe. Jedna z nich vedla na kopec Kalvárie, který nebyl nijak zvlášť daleko.

Až pod samotný kopec vede cesta podél Labe. Celou cestu doprovází řada vysázených stromů poskytujících stín v době, kdy začínají být sluneční paprsky nepříjemné. Celou dobu nás také provází řeka, líně se táhnoucí svou cestou. Kromě občasného deště, který jsme tu zažili, a větru je hladina jako zrcadlo odrážející vše, na co pohlédne.

Na druhé straně řeky vidím pás pole tvarem kopírující řeku. Barvou se ale mění podle rostlin, které tam jsou. Za polem leží kopcovitý pás a za ním se tyčí hory. Všechno je obrostlé zelení. Pod Kalvárií jsme se zastavili na malou přestávku (črta: Na břehu Labe) a potom jsme vyrazili dál. Cesta do kopce je malinká a pokrytá travou. Celý kopec je zakrytý korunami stromů navzájem se dotýkajících, takže sluneční paprsky jen těžko procházejí na zem, ale i přesto se některým z nich podařilo projít hradbou listů a osvětlily prostor pod stromy.

Úzká cesta vedla klikatě po straně kopce zprvu ohraničené zídka, malou a kamennou. Při bližším zkoumání jsme objevili, že je plná vajíček pavouků. Cestička vede dál skrze přírodu, až nahoře proráží koruny stromů a vypouští nás na malý plácek na Kalvárii. Samotný plácek je stejně hezký jako výhled z vrcholu. Skála by měla být pustá, ale tahle je pokrytá travou a skalním kvítím mnoha barev (črta: Na Kalvárii).

Na plácku jsme nějakou chvíli pobýli a pak se vydali zpátky.

Další den jen tak sedím na jednom z břehů Labe. Nevím, mám pocit, že mě řeka jakýmsi způsobem přitahuje, nijak se tomu nebráním, není třeba. Nikam nespěchám. Jen sedím a nechávám na sebe doléhat celou tu kouzelnou chvíli a občas něco tu a tam napíšu, třeba jako tento cestopis.

Ve Velkých a Malých Žernosekách 15. 6. 2016

Život za zdí

Opuštěný a rozbořený. Tak na mě působí na první pohled statek na kraji vesnice Boreč. Kromě hlavní budovy, jejíž vrata jsou zamčená, tu je ještě zeď, která zůstala po druhé, vedlejší, budově. Okna až na jedno ztratily všechno, jen v jednom je okenní rám. Zeď už nemá ani střechu, a tak se nikdo nehrne do její rekonstrukce, tak jako u druhé, mnohem zachovalejší budovy. Celé to místo mě přitahuje pocity, které ve mně vyvolává. Prázdné a opuštěné.

Když se ale na statek podívám znova, dojde mi, že to tak není. Příroda onu prázdnotu vyplnila a dala rozbořenému místu nový smysl. Přes vysokou trávu a kopřivy, které jako strážci brání hrad, nemohu jít blíž, abych si to celé prohlédl. Ale už z cesty, která vede kolem rozbořeného statku a která je poměrně zalesněná, vidím, že si příroda vytvořila z rozbořených zdí jakousi zahrádku, o kterou teď sama pečuje. Vidím stromy, které tam zasadila kvůli stínu. Jako květiny v truhlíku na okně, tak podobně si příroda zasadila své rostliny na vršku zdi. Z jednoho z okna vychází keř, co se chtěl pochlubit světu svojí krásou, je už pokrytý nezralými plody. Jako by ptáci vycítili můj zájem o toto místo a dali se do zpěvu. A stejně tak se přidal i vítr, aby dopomohl jednotlivým rostlinám v jejich kouzelném tanci. Když od tohoto místa odcházím, nevidím ho už jako opuštěné a zpustošené, ale plné života. Odcházím od krásy skryté za rozbořenou zdí. Odcházím od života přírody.

Boreč, rozbořený statek 16. 6. 2016

Krajina mojí duše

Jak vypadá krajina mojí duše? Nijak zvlášť se neliší od světa, kde žiji, jen je skrytá ve mně. Není nijak velká, jde vidět z jednoho jejího konce na ten druhý. Je to totiž taková placka. Celá se dá přejít za dva dny. Jak to vypadá na konci světa?

Celkem jednoduše. Moje krajina končí ostrým okrajem, jako útes na moři. Dá se podívat dolů, přes okraj, ale jediné, co je vidět je tma černá jako ten nejtemnější stín.

Celou krajinu dělí na dvě části velká řeka, plynoucí jejím středem. Pramení na severu v horách a plyne krajinou až na jižní okraj, kde jako vodopád padá do prázdnoty.

Voda v řece je čirá, osvěžující na pití, příjemná na koupání. Hory, kde řeka pramení, jsou téměř všechny porostlé listnatými stromy. Tu a tam se podél řeky objeví skála, pokrytá travou a skalním kvítím mnoha barev. Podél řeky dál směrem na jih od hor se krajina svažuje do roviny a začínají rozsáhlé lesy. Žádný jehličnan, jenom listnáče. Svoji krásou a rozmanitostí druhů rostlin a stromů mi připomínají prales v povodí řeky Amazonky. Ale čím víc se jde na jih, tím je les volnější, lépe průchodnější, až nakonec zmizí a člověk dohlédne na zbytek krajiny. Od konce lesa je krajina rovná.

Hned za lesem se rozkládají pole, každé jinak velké, každé jiného druhu. Ze shora to vypadá jako mozaika s různými velikostmi ploch a barev. Rostliny na polích jsou různě vzrostlé. Třeba žitné pole je v době sklizně a je tak vysoké, že se v něm dá schovávat. V mojí krajině se nic nemění, je pořád stejná, pole nikdy nezarostou, lesy nikdy nezestárnou, všechno zůstává, tak jak je. Za poli se rozkládají louky. Jsou na krátko zastřižené a zelené jako bukový list, jímž prochází světlo. Na lukách rostou všelijaké rostlinky různých barev, ale hlavně květiny se žlutými květy. Mezi květy se objevují drobná políčka slunečnic a řepky.

V samotném srdci krajiny leží město, které se rozkládá po obou stranách řeky. Jinde už domy nejsou, tohle je jediné město v celém kraji. Připodobnil bych ho k městu z dřívějších dob. Všechny cesty jsou vydlážděné kameny a na každém rohu jsou staré pouliční lampy. Ani jeden dům se nepodobá jinému. Občas se podívám do jejich oken, ale vždy vidím to samé: uvnitř jsou regály plné knih. Víím, co je v těch knihách. Jsou tam spisy o mé osobnosti. Každá z nich je originál, obsahuje jediný popis jedné části mé osoby.

Každá z knih je výjimečná. Všechny dveře jsou zamčené, ale občas se mi poštěstí a já najdu klíč k jedněm dveřím. Když pak nějaké dveře odemknu, dostanu se o kousek blíž k pochopení sebe samého.

Kolem města se nacházejí různá kouzelná místa. Třeba malý rybníček před městem. Chodím se tam omýt od všech problémů, co mě trápí. Nebo březový háj, kde slunce jemně prosvítá skrze koruny stromů. Vždy tu je stín a chládek. Ve vzduchu je vidět vznášející se chmýří. Tohle místo navštěvuji rád, chodím se sem uklidnit. Je to hlavně ve chvíli, kdy prožívám něco výjimečného, protože když jsem v klidu, dokážu si lépe zapamatovat ony okamžiky. Je tu taky kamenný most přes řeku. Sem chodívám asi nejčastěji, protože tady jsem, když odpočívám. Sleduji řeku, jak plyne svojí cestou dál na jih, a přemýšlím nad vším možným, nebo nad ničím. Dál na jih už jsou jenom louky, pak vodopád, a pak... prázdnota.

Zdálo by se to dokonalé, bez chyb a kaněk, jako obrázek. To však není pravda.

Jsou tu místa, kam bych nejradši nechodil, ale dělám to. Jsou to místa, kam nedopadá světlo, kde je jen temný stín a mrazivý chlad. Je to místo ukryté v horách, kam chodím jen v nutnosti.

Nic tu neroste, barvy zmizí. Na úbočí jedné z hor, které jsou na severozápadním okraji, je jeskyně.

Hory jsou na vrcholku zasněžené, dole je pak už jenom černá skála. V té jeskyni je tma, ale moc dobře vím, co tam je. Je tam železná truhla stejné barvy jako skála, ve které je uschovaná. Cokoliv chci zakrýt před světem, ukřívám tady. Občas je truhla přeplněná a některé věci z ní uniknou a vyjdou na světlo světa. Když se tak stane, snažím se je zakrýt před co nejvíce lidmi, to je pak svěřuji lidem, který důvěřuji.

Takhle asi vypadá jádro mojí duše. Ale není to všechno. To, co je stejně zajímavé, jako jádro, je obal. Obloha složená z několika vrstev. Každá vrstva je část mé osobnosti, kterou jsem objevil a poznal. Každá vrstva vypadá jinak, podle toho, jaká je a co se v ní skrývá. Může být čistá, bez mraků, nebo zatažená s temnými černými mraky, nebo jakákoliv jiná. Lidé, kteří mě znají, poznávají různé vrstvy. Někteří vidí jenom jednu, to jsou ti, kteří mě znají jen málo. Další jich vidí víc, to jsou tací, kteří mě znají lépe, a pak jsou tu takoví, kteří už znají téměř všechny, tito lidé mě znají nejlépe.

Ale Zatím ale nikdo nespatrił jádro mojí duše. Sem jsem nikoho nepustil, stále ji skrývám, i když se některým daří ji kousek vidět.

Do mé krajiny pustím jen velmi málo lidí. Budou to ti, kterým budu bezvýhradně věřit, protože budu vědět, že mě nikdy nezklamou.

Sad (setkání)

Cesta ho zavedla až k sadu. Věděl, že tady ji najde. Už z dálky poznal, že sad je opuštěný a bližší pohled ho v tom jenom utvrdil. Dříve krásný jabloňový sad byl teď pustý.

Zemi pokrývala vysoká tráva a spadané větve. I když byl konec léta, v korunách stromů moc plodů nenašel. Začal se brodit vysokou travou, která jako by se snažila vše zakrýt, a hledal jakékoliv náznaky, že tu je. Slunce se už sklánělo k horizontu, a tak si musel pospíšet. První věcí, které si všiml, bylo nakousnuté jablko. Vydal se dál a našel kousek látky přichycený na kmeni stromu. Rozběhl se, už věděl, kde ji hledat. Prorážel řady stromů, jako ostrý nůž projíždí máslem. Doběhl až do samotného středu sadu, kde stála ona. Byla k němu zády, ale teď se otočila. Vypadala stejně, jak si ji pamatoval z dětství, dlouhé plavé kudrnaté vlasy, smaragdově zelené oči. Měla na sobě plesové šaty, které jí dodávaly na kráse a eleganci.

„Proč tady?“ zeptal se.

„Nevzpomínáš si? Tady jsme si jako malí hráli, tady jsme se poprvé potkali, tady jsi mi dal ten slib.“

Viděl, jak se jí z očí valí slzy. Nejradši by se k ní rozběhl a objal ji, nechtěl ji ztratit, znova už ne.

„Proč jsi přišel?“ řekla uvzlykaným hlasem.

„Abych splnil svůj slib.“

Inspirováno sadem u obce Staré

Sad (První setkání)

Dnes to bylo poprvé, co ho otec pustil ven hrát si samotného. Z vesnice vyběhl hned, tu už měl celou prohlédnutou. Jeho cílem se stal jabloňový sad, kolem kterého jednou procházeli s otcem, když se vraceli z trhů. Šel kolem žitného pole, ve kterém spatřil skupinu dětí. Slunce hřálo a na nebi nebyl skoro ani jediný mráček. Žitné pole se lesklo zlatavou barvou a bylo tak velké, že se v něm děti mohly schovávat. Asi by tam šel, ale nějaký zvláštní pocit ho táhl k sadu, který si prve vyhlédl.

Sad oplýval spoustou zralých jablek. Jedno z nich ho zaujalo, leželo na zemi. Zvedl ho a všiml si, že je nakousnuté. To ho zaujalo, a tak se vydal dál, hlouběji, jako by byl na moři vtahován vírem. Když došel do samotného středu sadu, spatřil někoho, jak prochází mezi stromy. Přímo mezi dvěma z nich se najednou objevila ona. Měla plavé kudrnaté vlasy a smaragdově zelené oči. Byla menší než on, takže vypadla křehká a drobná. Její oči byly měkké a teplé a i na tu dálku cítil její vůni. Byly to fialky.

Hlas měla jako teplý letní vánek: „Ahoj.“

Nebyl schopen promluvit. Cokoliv chtěl říct, postrádalo při pohledu na ni smysl.

A když už se konečně odhodlal něco říct, vyšlo z něj jen koktání. Usmála se.

Ten úsměv byl plný radosti a štěstí. „Nechceš si se mnou hrát?“ Kývl hlavou, na nic jiného se nevzmohl. „Tak dobře,“ promluvila, „ty zavřeš oči a já se schovám. Ty mě pak budeš hledat a až mě najdeš, prohodíme se.“ Poslechl ji a zavřel oči.

Po nějaké chvíli se ji vydal hledat.

Těch pár mráčků plulo po obloze, ptáci zpívali své písně a slunce se začalo sklánět k obzoru. Když se pak společně rozcházeli, cítil se spokojený, ale nejenom to, cítil se šťastný.

Sad (tělo bez duše)

Z vesnice, kterou barbaři vypálili, si vzal vše, co považoval za důležité a vydal se na cestu. Krajina se mu před očima změnila. Déšť, který se mu dříve zdál tak kouzelný, mu teď spíše připomínal pláč. Sluneční svit, který pro něj býval milý a hřejivý, byl náhle nepřijemný a spalující. Celá krajina se topila ve smutku a vzteku, v pocitech, které byly tak nepodobné jeho dřívější povaze a které ho hnaly dál za jeho cílem. Od té události se neusmál a ani moc nemluvil. Aby se uživil, vzal každou práci, kterou mohl, a všude se ptal na dívku s plavými vlasy a smaragdově zelenýma očima.

Práce, které bral, měly i jiný význam než vydělat na jídlo, zázemí a získat peníze. Když pracoval jako pomocník knihovníka ve městě, naučil se číst a psát tak dobře, že časem pomáhal knihovníkovi s přepisem některých vzácnějších rukopisů. Nebo když byl nějaký čas panošem, naučil se bojovat s mečem tak, že se stal nelehkým soupeřem mnoha rytířů. Všude, kde byl, se ptal po dívce svého dětství, ale odpovědi mu vždy bylo zavrtění hlavou.

Málokdy se podíval do zrcadla a ještě méně často navštěvoval holiče nebo dbal na svůj vzhled, a tak, když se podíval občas do zrcadla, spatřil téměř neměnný obraz, i když už uběhlo několik zim. Vlasy měl černé jako uhel. Byly vlnité a rozčuchané. Oči měl mdlé a většinou přivřené, a přesto těkaly z místa na místo a pátraly po všech detailech.

Často vídával u ostatních lidí stopy po úsměvu, ale u sebe nic takového nenašel. Tvář mu halily zanedbané vousy stejné barvy jako vlasy. Celkový obraz jeho tváře připomínal jeho emoce. Pochmurný a zanedbaný. Na sobě měl černou lněnou košili a na ní vestu stejné barvy pobitou stříbrnými cvočky. Pod rukávy košile se jemně rýsovaly svaly zocelené z doby, kdy byl panošem. Černé kalhoty měl stažené páskem, na kterém měl připnutý měšec a nůž. Podobný, ale větší, pás měl přepásaný přes hrud', kde byly zavěšené všemožné drobnosti, a na zádech měl připevněný meč.

Nacházel se v jednom z větších měst tohoto kraje. Měl zaplacený pokoj v hostinci, kde měl uschované své skrovné vybavení. Byl to podkrovní pokoj bez oken, a tak mu neustále na stole pokrytém mapami a poznámkami, skládajícími se z útržků jakýchkoliv informací o ní, ležela svíčka jen z části osvětlující pokoj a tvořící na zdech tancující stíny. Kromě postele, pečlivě ustlané, a stolu tu ještě byla dvojice židlí a skříň, téměř prázdná. Veškerý nábytek pozbýval jakýchkoliv ozdob, i přesto pokoj vypadal útulně a příjemně. Vedle postele ležel pár vysokých jezdeckých bot, které si teď obul. Sešel dolů do přízemí, kde se ubytovaní i nově příchozí mohli najíst. Objednal si svoje obvyklé jídlo a usadil se

do jednoho z rohů, aby měl výhled na celou místnost. Za chvíli mu děvečka přinesla jídlo, a tak si vzal příbor.

Ani nestihl vložit první sousto do úst, když ho vyrušila skupina tří nově příchozích mladých šlechticů. Přestože bylo teprve poledne, bylo znát, že je celá skupina opilá. Vrávoravým krokem se šlechtici vydali k pultu, kde si u hostinského, na kterém byla vidět jistá nelibost, objednali každý po jednom korbelu piva. Všichni tři nově příchozí měli na sobě ostře pestrobarevné oblečení, nejvýraznějšími barvami byla fialová a červená, která se téměř dala srovnávat s barvou jejich nosů, zbarvených notnou dávkou alkoholu, kterou již vypili.

Nedíval se na ně déle, než bylo nutné, aby si je pozorně prohlédl, a pak se pustil znovu do jídla. Znova se od jídla nechal odtrhnout, až když zaslechl jakousi zmínku o dívce s plavými vlasy. Cítil, jak přichází o kontrolu nad sebou samým. Vstal a ostrým krokem přešel ke skupince. Jeho příchodu si nikdo z nich nevnímal, a tak se zostra zeptal:

„Co jste to řekli? O té dívce s plavými vlasy...“ Až teď se skupinka otočila, aby si nově příchozího prohlédla. „Co je ti po tom, vodprejskni,“ vyštěkl jeden z nich.

Nekontroloval se. Ruka sevřená v pěst dopadla na šlechticovu tvář. Ten se hlavou udeřil o pult a s heknutím se svalil na zem. Jeden ze dvou zbývajících šlechticů, ten střízlivější, se na něj vrhnul. Dostal ránu do břicha, ale nevadilo mu to. Nekontroloval se.

Dvakrát zasadil ránu levou rukou a pravým hákem trefil šlechtice do spánku a poslal ho za jeho společníkem na zem. Poslední šlechtic vytáhl dýku, která předtím odpočívala v pochvě u pasu. Byl ale vlivem alkoholu příliš nemotorný, a tak ho první ranou minul.

Druhou ránu už zasadit nestačil, protože ho za ramena popadly něčí ruce a prohodily ho ven z hostince.

Nekontroloval se. Tasil meč. Jedním máchnutím šlechtice odzbrojil a podrazil mu nohy a poslal ho tím na zem. Meč mu přiložil k hrdlu.

„Mluv! Ta dívka s plavými vlasy. Jakou má barvu očí?“

„Zelenou,“ vykoktal ze sebe šlechtic.

Ruka s mečem se mu začala třást, ale touha po dalších informacích o ní mu dodala novou vůli.

„Tak dělej, řekni mi všechno, co víš.“

A šlechtic mluvil a mluvil.

Sad (důležitá informace)

Konečně! Deset let, ale konečně ji našel. Stále si nemohl odpustit, že o ni tehdy přišel. Ta vzpomínka se mu vryla do paměti jako žhavé železo. Moc dobře si vzpomínal, jak k nim do vesnice vtrhli barbaři. Pamatoval si, jak vběhla k nim domů. Oči měla plné strachu a děsu. Potůčky slz jí stékaly po tváři. Otec se na nic neptal, jenom popadl do ruky vidle a vyběhl ven. Uvnitř zůstali jen oni dva. Vrhla se mu do náruče a začala se třást. „Mám strach,“ zašeptala. Pevně ji objal. Nikdy nepochopil, proč se jeho city v její blízkosti tak náhle změnil. Vzpomněl si na ten den, kdy si spolu hráli v jabloňovém sadu. Na mysli mu vytanul jejich společný rozhovor:

„Neboj se. Ať se stane cokoliv, neopustím tě.“

„Slibuješ?“ Byla to otázka, ale myslela ji jako prosbu.

„Slibuji.“

Ze vzpomínání ho vytrhlo řinčení zbraní a křik. V téměř stejném okamžiku dovnitř vtrhli barbaři. Vytáhli je oba ven. Celá vesnice byla v plamenech a jejich dům neměl zůstat výjimkou. Donutili ho pokleknout, ale on se bránil, a tak dostal ránu do břicha, která ho srazila na kolena. Před ním ležel na zemi jeho otec a pod ním kaluž krve.

Poslední, co viděl, než se do něj pustili, byla ona, jak je přivázaná na koni ujíždějícím pryč. Pak přišla bolest. Bušili a kopali do něj, jako by mlátili do pytle s obilím. Nekřičel. Jen v tichu přijímal bolest. Poslední myšlenka byla na ni.

Probral se. Poznal, že má na sobě těžkou vrstvu popela, ale i přes tupou bolest, kterou cítil, vstal. To, co bylo dříve jeho domov, bylo teď spáleniště. Všude kolem ležela těla mrtvých vesničanů pokrytá vrstvou popela, který se jako prach volně vznášel ve vzduchu. První myšlenka, která mu probleskla hlavou, když se rozhlédl po okolí, patřila jí.

Srdce mu poskočilo. Tam, kde dříve byly ony pomatené pocity, zela prázdnota. Pocítil vztek a vinu, protože nebyl schopen dodržet slib. Rozhodl se ji najít, i kdyby mu to mělo trvat celý život.

A teď, po deseti letech, se mu to konečně povedlo. Vytáhl papír, pero a inkoust a pustil se do psaní. Za tu dobu se naučil mnoho věcí, mezi nimi bylo i psaní a čtení. Ruka se dala do díla vedeného ne hlavou, ale srdcem. Když psal ty řádky, ruka se mu chvěla, ale písmo bylo krásné a bez chyb. Když konečně dopsal, zabalil papír a zapečetil ho, ten potom předal poslovi, který se okamžitě vydal na cestu. Tušil, že se k ní dopis dostane tak za dva, za tři dny. Začal se připravovat na cestu. Zásoby měl už připravené a teď balil ostatní. Všechno to pak dal do sedlových brašen a nakonec na koně nasedl i on.

Ta cesta ho bude bolet, protože se vrátí všechny ty vzpomínky. Zámek, kde se bude konat ples a kde by měla být i ona, ležel směrem na jih. Cestou ale musel projet skrze spáleniště, které bylo dříve jeho domovem. Slib, který dal, už nešel vrátit zpět a on ho ani zpátky brát nechtěl. Pevně sevřel oštěže a vydal se na cestu za vzpomínkami.

Sad (zámek)

Zámek spatřil po třech dnech. Ležel na vrcholu porostlém ze všech stran stromy. Nahoru k zámku vedly dvě cesty, obě uzpůsobené kočárům taženým koňmi. Nijak zvlášť se nesoustředil na krajinu okolo sebe, ale i tak si všiml toho, že cesta je trochu kamenitá, že ptáci radostně zpívají, že i když se slunce sklání k horizontu, procházejí paprsky slunce skrze koruny stromů a jemně a vlídně hladí to, čeho se dotknou. To všechno ale vnímal jaksi víc zachmuřeně a temněji, než jak to bylo ve skutečnosti. Soustředil se jenom na jedno, až projde branou a spatří ji. Kopyta koně začala klapat o dlaždice hradního nádvoří. Stála tu už řada kočárů s koňmi.

V hlavě si pořád dokola předčítal dopis, který předal poslu:

„Pamatuješ si na mě?”

Už je to deset let od chvíle, co nás rozdělili. Dokážeš si to představit?

Je mi to líto. Nezdáráhej se jít na ten bál, třeba se nám poštěstí a my se znova shledáme.“ Ani nestihl sesednout z koně a už spatřil posla běžícího k němu, toho samého, kterému dal svůj vzkaz.

„Paní, které jste posílal vzkaz, si ho okamžitě přečetla. Ani jsem nestihl odejít a ona mi dala tento dopis.“

Chvějící se rukou si dopis vzal. Zašátral v měšci a vytáhl dvě mince, které vložil do natažených poslových rukou. Už si posla dál nevnímal, takže neviděl, jak utíká pryč do krajiny za dalšími vzkazy. Jeho mysl se plně soustředila na obálku, kterou držel v třesoucích se rukách:

„Pokud jsi skutečně tím, za koho se vydáváš, tak mne nehledej na bále, ale směřuj své kroky tam, kde to celé začalo. Máš na to čas do konce posledního letního měsíce.

Prozatím sbohem.“

Pevně sevřel oštěže. Do konce stanoveného času mu zbývaly dvě noci. Věděl, kde ji má hledat. Kůň jako by vycítil jeho náladu. Ani ho nemusel pobízet, vyrazil tryskem pryč ze zámku. I když se díval přímo před sebe, viděl i okolní krajinu. Viděl sady, které byly pečlivě udržovány, viděl stromy naklánějící se nad cestu, jako kdyby se snažily zakrýt ho

před zraky druhých.

Na noc se rozhodl utábořit u rybníka. Na nebi pluly mraky, jako lodě brázdí moře, zároveň sloužily jako úkryt měsíci. Zemi osvětlovaly hvězdy roztroušené po noční obloze. V poli za ním se ujal cvrček své noty, aby přerušil to ticho kolem. I vítr se přidal svým šepotem v listí a rákosu rostoucím na břehu rybníka. Ani vodní hladina nezůstala nedotčena. Když nefoukal chladný noční vítr, čeřily ji ryby lapající hmyz. Víčka se mu začala klížit, a tak se nebránil. Usínal s vědomím, že zítřejší noc by mohla rozhodnout, zda ji ještě uvidí, nebo už nikdy. Přesto ho krajina konejšila a hvězdy strážily jeho spánek. Zítřka se vydá na cestu, která to všechno ukončí.

Část inspirovaná črtou Chvilka světla

Sad (slib)

Rozplakala se. Už nemohla udržet váhu situace a klesla na kolena. Doběhl k ní a objal ji. Nijak se nebránila, jen se třásla a plakala, a tak ji on jenom držel a mlčel. Takto tam zůstali dlouho. Slunce zašlo, jako zachází každý den, jen ten den si k sobě vzalo červánky, které postupně zahalily celou oblohu. Oni se ale stále nehnuhli.

Ona se třásla a plakala, on ji držel a mlčel.

Slunce zašlo a světlo ze sadu zmizelo. Vyšel měsíc, následující svého bratra v jejich nekonečné pouti, a hvězdy, němí světloňoši, pomocníci měsíce v jeho úkolu osvětlovat zemi. Noční obloha byla bez mraků, jako by se celá krajina připravila na tento okamžik. Zavanul studený noční vítr a ona se začala třást ještě víc než doposud. Sundal si svůj jezdecký plášť, který měl na sobě už od odjezdu na zámek, a zabalil ji do něj.

Už neplakala, jen se třásla a on ji stále držel. Ale noc ji dohnala a ona mu usnula v náručí, ale on nepolevil. Strážil ji celou noc a přitom sledoval oblohu. Ani žádný hmyz, ani žádní ptáci se neodvážili prolomit to kouzelné ticho. Ta prázdnota, která byla po celých deset let jeho součástí, náhle zmizela a stejně tak i vztek, který ho ovládal. Jen ta vina v něm zůstala zakořeněná, ale poprvé za tu dobu se znovu usmál. Učinil tak, protože si chtěl ten okamžik, tu noc, pamatovat. Tím okamžikem dostal druhou šanci splnit svůj slib. Nakonec vyšlo slunce, aby vystřídalo svého bratra v jejich nekonečném koloběhu. Oba byli pokrytí rosou. Sledoval vycházející slunce se slzou v oku. Jakmile dopadly první teplé sluneční paprsky na její tvář, otevřela oči. Jemně se vymanila z jeho náručí a posadila se vedle něj, a tak seděli vedle sebe a sledovali vycházející slunce.

Ptala se ho, co dělal celých těch deset let, a když si ho vyslechla, měla v očích zase slzy. Ona mu pak vyprávěla, co bylo s ní, když ji unesli. Barbaři ji táhli krajem a hodlali ji odvést do své země. Zachránil ji ale jeden šlechtic, který se svými vojáky barbary pobil. Jí pak dal svobodu a ona se stala jeho služkou na hradě. Bála, kam směřovala, byl odměnou za roky její služby.

Podívala se na něj. Její smaragdově zelené oči si ho prohlížely, jako by na něm hledaly stopy po jeho minulosti.

„Co bude dál?“ zeptala se.

„Splním svůj slib, pokud mi to dovolíš,“ odpověděl.

„Dovolím.“

Oba se na sebe usmáli. Prázdnota v jeho srdci, která tu noc zmizela, se zaplnila opět těmi zmatenými pocity, kterým stále nerozuměl a o kterých si myslel, že až se vrátí, pochopí je. Nepochopil. Stále mu jejich význam unikal, tak jako písek propadá skrze nataženou dlaň. Ale tím se nechťel zabývat, ne teď, když konečně našel tu, kterou hledal.

Rozhodli se společně vrátit na hrad, kde sloužila šlechtici, který jí dal svobodu.

Hrad vypadal podobně jako zámek, na kterém se měl konat ples. První, co bylo z hradu vidět, byly dvě vysoké věže. První z nich, která byla vyšší, byla světlá a hranatá, takže připomínala věž, figurku z šachu. Druhá byla o něco menší, černé barvy a válcovitého tvaru. Nic jiného nebylo vidět.

Když přijeli až na samotný hrad, spatřil, že je zařízený poskrovnou, jen pár domů, jeden větší než ty ostatní. Do něho vešli. Uvítal je mladý muž v bohatě vyšivaném oblečení, sedící na trůnu ze dřeva. Šlechtic byl vysoký, statný muž se světlými vousy a vlasy.

Tvář měl přívětivou a usmíval se. Na trůnu se usadil pohodlně, ale přesto vypadal důstojně a vznešeně. Přivítal je oba velikou hostinou. Připravil pro ně veliký stůl a pozval všechno služebnictvo. Připravil tři křesla pro sebe a své nové hosty. Sám se pak usadil mezi ně. Oběma se hostina líbila a jídlo měli dobré. Ona si dala křepelku, on si dal divoké prase. Se šlechticem se dal hned do rozpravy. Zanedlouho se dozvěděl, že dívka jeho snů se za něj provdala. Jeho už tak zamotané pocity se ještě více zamotaly.

Té noci se procházel po hradbách a sledoval krajinu rozkládající se pod ním.

Už mu nebyla tak nepřijemná jako dříve, spíše se tonula ve smutku. I hvězdy, jako by vycítily jeho náladu a raději se schovaly. Později té noci za ním přišla s vysvětlením.

Vzala si šlechtice jako možnost mu vzdát díky za jeho pomoc, když ji potřebovala.

Nijak neodpověděl, jen kývl a odkráčel pryč do tmy.

Dalšího dne požádal šlechtice o možnost stát se osobním strážcem jeho manželky.

Šlechtic neměl námitky. Učinil ho jejím strážcem a podrobil ho výcviku, aby svoji úlohu mohl plnit připraven na všechno. Časem šlechtic jmenoval svoji ženu správkyní jednoho ze svých hradů. Ona pak společně se svojí družinou a se svým strážcem přebývala na novém hradě. Šlechtic za nimi častokrát přijížděl, ale jak šel čas, navštěvoval je čím dál méně, až nakonec přijel jen párkrát do roka. Jinak byl většinu času na hradě stálý počet lidí. Hrad byl za jejich života několikrát napaden, ale nikdy ne dobyt. Prý to bylo kvůli strážci, který dokázal odrazit celý šik vojáků sám jenom proto, že chránil svoji paní. Léta plynula a šlechticově manželce se narodila dcera, která po smrti své matky dostala správu nad hradem. Tímto byla založena linie správců, kteří po staletí spravovali hrad. A každý správce měl na svoji ochranu muže, jehož jediným úkolem bylo ho chránit. Linie těchto strážců nikdy nedovolila, aby jejich pán zemřel. Tito strážci dál plnili slib, který dal první z nich. Jeho slib nebyl nikdy porušen.

Inspirováno hradem Hazmburk

**Sborník vznikl v rámci projektu Gymnázia Přírodní škola
Expedice České středohoří 2016.
Přílohy, další témata a sborníky najdete v archivu na
www.archiv.prirodniskola.cz/expedice**